

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

เมษายน 2554

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

เมษายน 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

เมษายน 2554

วิลาวัณย์ ดาราฉาย. (2554). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
อาจารย์ ดร. ดวงเดือน แซ่ตั้ง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน 4) เพื่อหาปัจจัยที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 และระดับช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 372 คน และมารดาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา และแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานคือ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนเพศชาย
2. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 และนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปานกลาง
4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

5. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถ
ของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้น การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของ
มารดา และเพศ ร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ของนักเรียนได้ร้อยละ 18
โดยตัวแปรที่สามารถทำนายได้ดีที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงมาคือ ระดับชั้น การรับรู้
ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และเพศ ตามลำดับ

FACTORS RELATED TO ACADEMIC SELF-EFFICACY
OF SECOND AND THIRD LEVEL STUDENTS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Development Psychology
at Srinakharinwirot University

April 2011

Wilawan Darachai. (2011). *Factors Related to Academic Self-Efficacy of Second and Third Level Students*. Master's Project, M.Ed. (Development Psychology).
Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor:
Dr. Duangduen Saetang.

The purposes of the present study were 1) to compare a student's academic self-efficacy according to gender, class level, and GPA (Grade Point Average). 2) to examine the interaction between a mother's education level and mother involvement in school activities of student's academic self-efficacy. 3) to examine the relation between mother's academic efficacy and student's academic self-efficacy. 4) to investigate the predictor variables in predicting a student's academic self-efficacy.

The sample comprised 372 students and the mothers of sample who were in second and third level of school under Bangkok Education Service Area Office 1. The instruments used in this study were questionnaires on student's academic self-efficacy, mother involvement in school activities and mother's academic efficacy. In order to test hypotheses, t-test, One-way ANOVA, Two-way ANOVA, Pearson's Product Moment Correlation, and Multiple Regression Analysis were performed using SPSS.

The findings were summarized as follows:

1. Students with different gender had different academic self-efficacy at the statistically significant level of .05.
2. Students with different class level had no different academic self-efficacy
3. Students with different GPA had different academic self-efficacy at the statistically significant level of .05.
4. There was no significant interaction between mother's education level and mother involvement in school activities of student's academic self-efficacy.
5. Mother's academic efficacy was positively related to student's academic self-efficacy at the statistically significant level of .01.

6. GPA, class level, mother's academic efficacy, and gender contributed significantly to the prediction of a student's academic self-efficacy respectively. Altogether, 18% of the variance of a student's academic self-efficacy was accounted for the variance of these four independent variables.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 – 3 ของ วิทยาลัย ดาราฉาย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. ดวงเดือน แซ่ตั้ง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร. นิยะดา จิตต์จรัส)

คณะกรรมการสอบ

.....
(รองศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม)

ประธาน

.....
(อาจารย์ ดร. ดวงเดือน แซ่ตั้ง)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

รักษาราชการแทนคณบดี

คณะมนุษยศาสตร์

วันที่ เดือน เมษายน พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. ดวงเดือน แซ่ตั้ง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้การศึกษาครั้งนี้บรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประณต คำฉิม อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ และอาจารย์ ดร. นิยะดา จิตต์จรัส ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ และกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์ และได้ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่สารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา รองศาสตราจารย์ประณต คำฉิม และอาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ ที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ จนสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนของทุกโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณ กรรณก เตชะอมวานันท์ จรรยาภรณ์ โชคชัยฐานะนันท์ เพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโททุกคนที่คอยช่วยเหลือกัน และให้กำลังใจกันเสมอ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพ่อ แม่ พี่ น้อง คนรัก ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และคอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

วิลาวัณย์ ดาราฉาย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
นิยามปฏิบัติการ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การรับรู้ความสามารถของตน.....	10
ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตน.....	10
องค์ประกอบของการรับรู้ความสามารถของตน.....	11
ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน.....	11
ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	12
บทบาทและอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตน.....	13
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนและการแสดงพฤติกรรม แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตน.....	15
พัฒนาการของการรับรู้ความสามารถของตน.....	16
การวัดการรับรู้ความสามารถของตน.....	18
การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา.....	21
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	55
สมมติฐานการวิจัย.....	55
วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สรุปผลการศึกษา.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	69
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	93

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครในเขตพื้นที่ การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีทั้ง 2 ระดับชั้น และจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	33
2 รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	34
3 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	34
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	43
5 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	45
6 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	46
7 วิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	46
8 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันเป็นรายคู่.....	47
9 วิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของ นักเรียน ตามระดับการศึกษาของมารดา และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของโรงเรียนของมารดา.....	48
10 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตน ด้านการเรียนของนักเรียนใน 8 กลุ่มย่อย.....	48
11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้าน การเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ของนักเรียน.....	50
12 แสดงตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ของนักเรียน.....	51
13 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนก ตามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ใน 11 กลุ่มย่อย.....	53

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา.....	73
15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถ ในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา.....	74
16 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า t ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของโรงเรียนของมารดา.....	76
17 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า t ของแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถ ในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา.....	77

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

7

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใดนั้นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำอย่างหนึ่งก็คือ การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy) การรับรู้ความสามารถของตนเป็นการตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการจัดระบบและกระทำพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุผลการปฏิบัติตามแบบที่กำหนดไว้ (Bandura. 1986: 391) ดังนั้นการรับรู้ความสามารถของตนจึงเป็นตัวกำหนดที่สำคัญตัวหนึ่งของการกระทำของมนุษย์ แม้ว่าความรู้และทักษะจะเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผล แต่ก็ยังไม่เพียงพอ เพราะบุคคลมักจะไม่ปฏิบัติให้ดีที่สุด แม้เขาจะรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง ถ้าเขาไม่เชื่อว่าตนมีความสามารถพอที่จะกระทำ ทั้งนี้เนื่องมาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเข้ามาแทรกกลางระหว่างความรู้กับการกระทำ ซึ่งขึ้นกับว่าบุคคลนั้นจะตัดสินใจความสามารถของตนอย่างไร และการรับรู้ความสามารถของตนมีผลต่อการกระทำของเขาอย่างไร แบนดูรา มีความเชื่อว่า บุคคล 2 คนอาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนมีการรับรู้ความสามารถของตนแตกต่างกัน (Bandura. 1986: 391-392)

การรับรู้ความสามารถของตนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเรียนรู้และต่อความสำเร็จของบุคคล โดยเฉพาะความสำเร็จทางการเรียนของเด็กนักเรียน การรับรู้ความสามารถของตนมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียน ความพยายาม ความสนใจในการเรียน และความสำเร็จในการเรียนของเด็กนักเรียน (Bandura. 1996: 1206) ในบริบททางการเรียนนั้น แบนดูรา ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนโดยตรง การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนนั้นเป็นการตัดสินใจของนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้หรือไม่ในระดับใด (Bandura. 1977: 191) นักเรียนแต่ละคนมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านหนึ่งนั้นมาจากปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองและอีกด้านมาจากผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น มารดาของนักเรียน จากการศึกษาของ อนันต์ ดุลยพิรดิส (2547: 125) ที่ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน แบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับดีเลิศ ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับต่ำ พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และดีเลิศ รับรู้ว่ามีประสิทธิภาพด้านการเรียนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน

บิดามารดาและครอบครัวเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และยังเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนอย่างมาก การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนจะมากหรือน้อยปัจจัยด้านหนึ่งมาจากบิดามารดาของนักเรียน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยพบว่า มารดาเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักเรียนค่อนข้างมาก งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องศึกษาเฉพาะมารดากับความเกี่ยวข้องทางการศึกษาหรือการเรียนของนักเรียน ดังการศึกษาวิจัยของ แบนดูรา (Bandura, 1996: 1206-1222) ที่ศึกษาวิจัยอิทธิพลจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในบทบาทด้านการศึกษา ปัจจัยตัวหนึ่งที่แบนดูรา ศึกษาคือ มารดาของเด็กนักเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 279 คน ผลการศึกษาพบว่า มารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเรียนและความปรารถนาต่อการเรียนของเด็ก จะช่วยสนับสนุนให้เด็กเพิ่มระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนและเพิ่มความปรารถนาในการเรียนของเด็ก การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน มารดาที่เชื่อว่าตนเองสามารถส่งเสริมความสามารถของเด็กได้ก็จะทำให้ความปรารถนาทางการเรียนของเด็กสูงด้วย

มีปัจจัยในส่วนของมารดาที่สำคัญอีก 1 ปัจจัยคือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ดังงานวิจัยของ เดียร์ริง และคณะ (Dearing; et al. 2006: 653-664) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนกับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กระดับชั้นอนุบาลถึงเด็กเกรด 5 จำนวน 281 คน โดยทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของมารดากับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก และอิทธิพลของระดับการศึกษาของมารดาที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก แต่เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรพบว่า ระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของมารดาส่งผลร่วมกันต่อความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มารดามีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเรียนของเด็ก

จากงานวิจัยดังกล่าว มารดาเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างมากในเรื่องของการเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับมารดามีความสำคัญจึงนำปัจจัยด้านนี้มาศึกษาเป็นตัวแปร โดยศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรนี้เนื่องจาก ระดับการศึกษาของมารดาไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ดังงานวิจัยของเดียร์ริง ที่กล่าวมาข้างต้น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน อีกทั้งการศึกษาตัวแปรดังกล่าวยังไม่เคยมีผู้ได้ศึกษาวิจัยมาก่อนในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงสนใจนำมาศึกษา เพื่อทดสอบว่าผลการศึกษาวิจัยที่ได้นั้นจะสอดคล้องกับงานวิจัยของต่างประเทศหรือไม่

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่ 2 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นชั้นเรียนสูงสุดของแต่ละระดับชั้น เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นอยู่ในช่วงของวัยเด็กตอนปลายที่กำลังจะเปลี่ยนวัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น รับรู้ถึงความสามารถของตนเองในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น และยังเป็นนักเรียนที่กำลังจะเข้าสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษา ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งอยู่ในช่วงของวัยรุ่น และกำลังจะเปลี่ยนระดับชั้นการศึกษาไปสู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องเลือกแผนการเรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษากับนักเรียนทั้งสองระดับชั้นนี้ ว่าจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างไร ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนตามความแตกต่างระหว่างเพศ ระดับชั้นของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษา ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน และศึกษาการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดาว่าจะมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนหรือไม่ ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นแนวทางช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จด้านการเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดาที่มีการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
4. เพื่อหาปัจจัยที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากยิ่งขึ้น และข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเฉพาะมารดาของนักเรียน ตลอดจนครู และสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน และมารดาของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4-6) และระดับช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 52,808 คน (นักเรียน 26,404 คน และมารดา 26,404 คน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 397 คน (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%) และมารดาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549: 66-67; อ้างอิงจาก ศิริชัย กาญจนวาสี; และคณะ. 2537: 105-106) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจริงคือ นักเรียนที่มีมารดา และตอบแบบสอบถามครบสมบูรณ์จำนวน 372 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1.1.1 เพศชาย
 - 1.1.2 เพศหญิง
 - 1.2 ระดับชั้นของนักเรียน แบ่งเป็น
 - 1.2.1 ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6)
 - 1.2.2 ระดับช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3)

- 1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) แบ่งเป็น
 - 1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - 1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
 - 1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- 1.4 ระดับการศึกษาของมารดา แบ่งเป็น
 - 1.4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 1.4.2 ปริญญาตรี
 - 1.4.3 สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา แบ่งเป็น
 - 1.5.1 มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก
 - 1.5.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย
- 1.6 การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เพศ** หมายถึง นักเรียนเพศชาย และนักเรียนเพศหญิง
2. **ระดับชั้นของนักเรียน** หมายถึง ระดับช่วงชั้นของนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นเรียนที่ 2 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นเรียนที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสมของปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียน โดยแบ่งเป็น
 - 3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้เกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00
 - 3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้เกรดเฉลี่ย 2.01 – 3.00
 - 3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.01
4. **ระดับการศึกษาของมารดา** หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดาของนักเรียน โดยแบ่งเป็น
 - 4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง มารดาที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 4.2 ปริญญาตรี หมายถึง มารดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
 - 4.3 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง มารดาที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

นิยามปฏิบัติการ

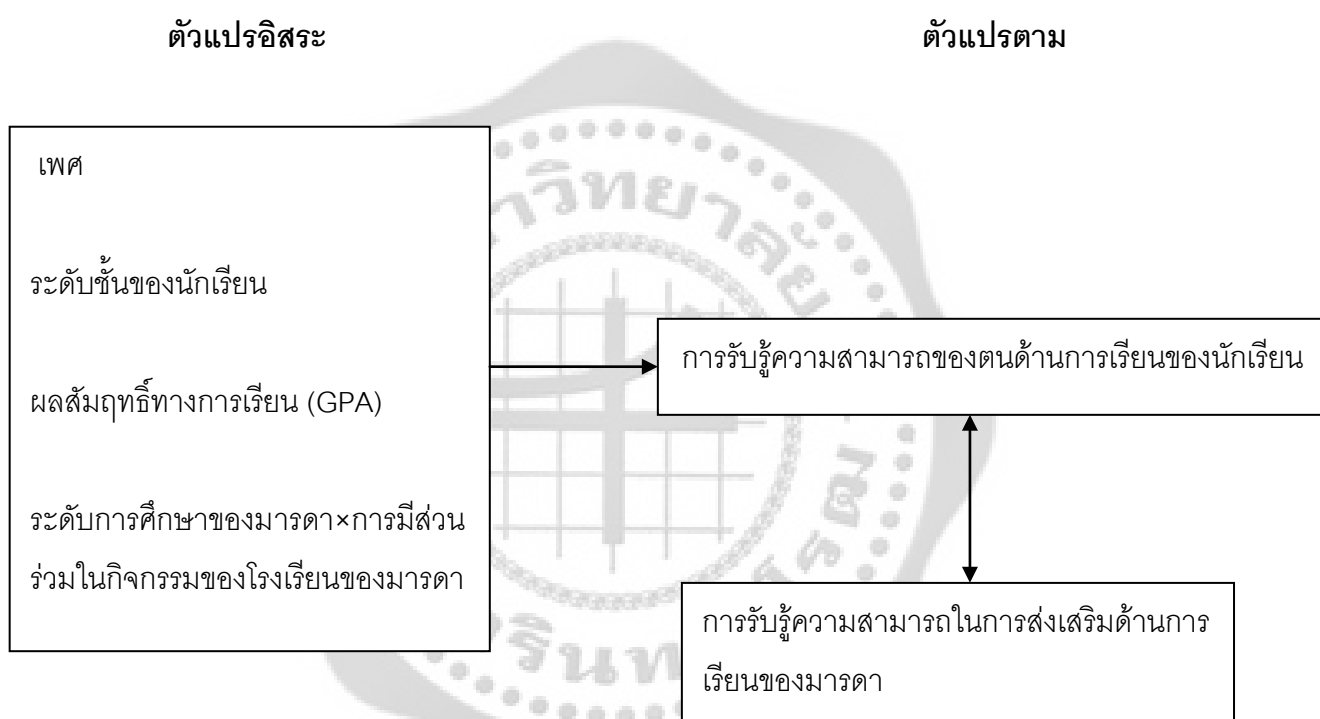
1. **การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน** หมายถึง การประเมินตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถของตนด้านการเรียนว่าตนเองมีความสามารถ และมั่นใจว่าจะกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสามารถวัดได้จาก แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของ กัทธาภรณ์ สังข์ทอง (2550) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ คือ ระดับความมั่นใจมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด โดยให้นักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับระดับความมั่นใจว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้มากน้อยเพียงใด เช่น สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จได้ ตั้งใจเรียนในเวลาเรียน เป็นต้น โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูง (สูงกว่าค่าเฉลี่ย) หมายถึง นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ (ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) หมายถึง นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนต่ำ

2. **การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา** หมายถึง การประเมินตนเองของมารดาเกี่ยวกับความสามารถของตนในการส่งเสริมด้านการเรียนของนักเรียน โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถและมั่นใจว่าจะกระทำพฤติกรรมในการส่งเสริมนักเรียนในด้านการส่งเสริมในสิ่งที่นักเรียนสนใจ การส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของการศึกษา การจูงใจนักเรียนเรื่องการเรียน การให้ความช่วยเหลือนักเรียนเรื่องการบ้าน และการช่วยนักเรียนไม่ให้มีปัญหาในโรงเรียน (Bandura. 1996: 1212; Bandura. 2001: 192) ได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ คือ ระดับความมั่นใจมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด โดยให้มารดาเลือกตอบให้ตรงกับระดับความมั่นใจว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมนั้นได้มากน้อยเพียงใด เช่น สามารถช่วยสอนการบ้านลูกได้ สามารถให้คำแนะนำเรื่องการคบเพื่อน เป็นต้น โดยมารดาที่ได้คะแนนสูง (สูงกว่าค่าเฉลี่ย) หมายถึง มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง มารดาที่ได้คะแนนต่ำ (ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) หมายถึง มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ

3. **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา** หมายถึง การที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของนักเรียน ในระหว่างปีการศึกษาแต่ละปี เช่น การเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน การเข้าร่วมประชุมพูดคุยกับครูในชั้นเรียน การร่วมกิจกรรมวันแม่ การร่วมชมผลงานและการแสดงของนักเรียน เป็นต้น โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา สามารถวัดได้จาก

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย โดยให้มารดาเลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของตน โดยมารดาที่ได้คะแนนสูง (สูงกว่าค่าเฉลี่ย) หมายถึง มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก มารดาที่ได้คะแนนต่ำ (ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) หมายถึง มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
4. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน
5. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก
6. มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การรับรู้ความสามารถของตน

- 1.1 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตน
- 1.2 องค์ประกอบของการรับรู้ความสามารถของตน
- 1.3 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน
- 1.4 ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง
- 1.5 บทบาทและอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตน
- 1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนและการแสดงพฤติกรรม
- 1.7 แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตน
- 1.8 พัฒนาการของการรับรู้ความสามารถของตน
- 1.9 การวัดการรับรู้ความสามารถของตน

2. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 เพศกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
- 4.2 ระดับชั้นของนักเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
- 4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
- 4.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ

โรงเรียนของมารดาต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

- 4.6 การทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

1. การรับรู้ความสามารถของตน (Self-Efficacy)

1.1 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตน

การรับรู้ความสามารถของตน มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Perceived Self-Efficacy หรือที่นิยมใช้ว่า Self-Efficacy มีผู้นิยามและให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนไว้หลายท่านดังนี้

แบนดูรา (Bandura. 1986: 391) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ในการจัดระบบและกระทำพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุผลการปฏิบัติตามแบบที่กำหนดไว้

ชัค (Schunk. 2004: 112) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตน เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนที่จะกระทำพฤติกรรมตามความสามารถที่มีอยู่ ซึ่งไม่เหมือนกับ การที่เราจะรู้ว่าทำอะไร แต่เป็นการประเมินความสามารถและทักษะของตนออกมาเป็นการกระทำตามระดับความสามารถที่มีอยู่

ประทีป จินฉิ่ง (2540: 110) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสถานการณ์ที่บางครั้งอาจมีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน มีความแปลกใหม่ที่ ไม่สามารถทำนายสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งสภาพการณ์เหล่านี้มักจะทำให้บุคคลเกิดความเครียดได้ การรับรู้ความสามารถของตอนนี้มีได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้นเท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของบุคคลว่าเขาสามารถทำอะไรได้ด้วยทักษะที่เขามีอยู่

วิลาสลักษณ์ ชิววลลี (2543: 29) ให้ความหมายว่า การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง ความเชื่อของบุคคลว่าตนมีความสามารถที่จะจัดระบบ และกระทำเพื่อให้บรรลุผลตามที่ กำหนดได้

นภาพร ปรีชามารถ (2545: 31) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนว่าสามารถกระทำพฤติกรรมบางอย่างในสถานการณ์ที่ เฉพาะเจาะจงได้หรือไม่ ซึ่งการรับรู้ความสามารถส่วนตนเองนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของบุคคลว่าเขาสามารถทำอะไรได้ด้วยทักษะที่เขามีอยู่

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลว่าตนมีความสามารถในการจัดระบบ และกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามที่ กำหนดได้

1.2 องค์ประกอบของการรับรู้ความสามารถของตน

แบนดูรา (Bandura. 1996: 1211) ได้สร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตน และทำการหาความเที่ยงตรงของโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการศึกษาของแบนดูราพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบคือ

1. การรับรู้ความสามารถของตนทางการเรียนหรือทางวิชาการ (Academic self-efficacy) ซึ่งรวมข้อวัดที่เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถต่อการจัดการการเรียนรู้ของตนเอง จัดการกับการเรียนในวิชา และจัดการกับความคาดหวังทางการเรียนของตนเอง บิดามารดา และครู

2. การรับรู้ความสามารถของตนทางสังคม (Social self-efficacy) ข้อวัดขององค์ประกอบนี้เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในเรื่องความสัมพันธ์กับเพื่อน การยืนหยัดในตนเอง และการทำกิจกรรมในเวลาว่าง

3. การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง (Self-regulatory efficacy) ซึ่งวัดจากข้อวัดที่เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถที่จะอดทนต่อความกดดันจากเพื่อน และการรับมือกับเรื่องที่มีความเสี่ยงสูง

ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบการรับรู้ความสามารถของตนทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีค่าเท่ากับ .70 เมื่อแยกแต่ละองค์ประกอบ ค่าความเชื่อมั่นของการรับรู้ความสามารถของตนทางการเรียน เท่ากับ .87 การรับรู้ความสามารถของตนทางสังคม เท่ากับ .75 และ การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง เท่ากับ .80

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเฉพาะในองค์ประกอบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและเหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะศึกษาซึ่งเป็นนักเรียน

1.3 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน

การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนมีพื้นฐานมาจากแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน แบนดูรา (Bandura. 1977: 191) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตน ในการจัดระบบและกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และยังมีผู้ที่ได้ศึกษาและให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนไว้ ดังนี้

บอง (Bong. 1997: 696) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน หมายถึง การรับรู้ความสามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนที่ได้รับมอบหมายได้ในระดับที่ต้องการ

อนันต์ ดุลยพีรติส (2547: 37) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนในด้านการเรียนว่าตนเอง มีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้หรือไม่ และมีความมั่นใจว่าจะกระทำได้ในระดับใด

ทรงศรี ขำนาญกิจ (2548: 18) ให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองว่ามีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนได้หรือไม่ ในระดับใด

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตนในด้านการเรียนว่าตนเองสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้หรือไม่ และจะประสบความสำเร็จเพียงใด

1.4 ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) นักทฤษฎีปัญญาสังคม เป็นผู้สร้างทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนขึ้น ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) แบนดูรา มองว่ามนุษย์มีความกระตือรือร้นและมีแรงบันดาลใจที่จะปรับปรุงชีวิตของตน และสังคมที่มีผลกระทบต่อชีวิตของเขา และความเชื่อในความสามารถของตนก็เป็นตัวกำหนดที่สำคัญตัวหนึ่งของการกระทำของมนุษย์ที่จะนำไปสู่ผลที่พึงปรารถนา แม้ว่าความรู้และทักษะจะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ เพราะมนุษย์เรามักไม่ปฏิบัติให้ดีที่สุดแม้ว่าเขาจะรู้ดีว่าต้องทำอะไรบ้าง ถ้าเขาไม่เชื่อว่าตนมีความสามารถพอที่จะกระทำได้ (วิลาสลักษณ์ ชิวฉวีลี. 2543: 29; อ้างอิงจาก Bandura. 1977)

แบนดูรา มีความเชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนนั้นมีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล 2 คนอาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนนี้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ในคนคนเดียวก็เช่นกัน ถ้าการรับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้แตกต่างกันเช่นกัน แบนดูรา เห็นว่าความสามารถของคนเรานั้นไม่ตายตัว หากแต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก จึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนในสภาพการณ์นั้น ๆ นั่นเอง คือ ถ้าเรามีการรับรู้ว่าเรามีความสามารถ เราก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา คนที่รู้ว่าตนเองมีความสามารถจะมีความอดทน อุทิศสาคะ ไม่ท้อถอย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2541: 57-58; อ้างอิงจาก Evans. 1989)

1.5 บทบาทและอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตน

แบนดูรา (Bandura. 1986: 393-395) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนจะเป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งว่าบุคคลจะมีพฤติกรรม แบบแผนการคิด และมีการตอบสนองทางด้านอารมณ์อย่างไร เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ต้องใช้ความสามารถอย่างสูง ดังนั้นการรับรู้ความสามารถของตนจึงส่งผลต่อบทบาททางจิตวิทยาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การเลือกกระทำพฤติกรรม (Choice Behavior) การที่บุคคลตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมในสถานการณ์ใดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ความสามารถของตน บุคคลจะหลีกเลี่ยงงานและสถานการณ์ที่เขาเชื่อว่าเกินความสามารถของเขา แต่เขาจะเลือกทำงานในสถานการณ์นั้นถ้าเขารู้สึกว่ามีความสามารถเพียงพอที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จได้ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนสูงจะเลือกทำงานที่ท้าทาย มีแรงจูงใจในการพัฒนาความสามารถของตนให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำ มักจะหลีกเลี่ยง ทอดทิ้ง ขาดความมั่นใจ เป็นการปิดโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง

บุคคลที่ประเมินความสามารถของตนสูงเกินไป มักจะประสบความล้มเหลวในการทำงาน ส่งผลให้เกิดความเครียด ความผิดหวัง รู้สึกว่าความล้มเหลวเป็นสิ่งที่เลวร้ายไม่สามารถแก้ไขได้ ส่วนบุคคลที่ประเมินความสามารถของตนต่ำกว่าความเป็นจริง มักขาดความเพียรพยายาม และความมุ่งมั่นในการทำงาน ทำให้จำกัดตัวเอง ขาดประสบการณ์ที่จะได้รับสิ่งดี ๆ ดังนั้นถ้าประเมินความสามารถของตนได้ถูกต้องเหมาะสมจะส่งผลต่อการเลือกกระทำ ทำให้การกระทำนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง

2. การใช้ความพยายามและความยืนหยัด (Effort Expenditure and Persistence) การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะใช้ความพยายามมากเพียงใด และจะยังยืนหยัดอยู่ได้นานเท่าใด เมื่อเผชิญกับอุปสรรคหรือประสบการณ์ที่ไม่พอใจ คนที่รับรู้ความสามารถของตนสูง จะมีความพยายามและยืนหยัดที่จะทำงานนั้นมากกว่าคนที่มีการรับรู้ความสามารถต่ำ ซึ่งเมื่อพบกับอุปสรรคก็จะล้มเลิกความพยายามนั้นอย่างง่ายดาย การที่บุคคลใช้ความพยายามและยืนหยัดในการทำงานอย่างเต็มที่ตลอดเวลา บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูง

มีความแตกต่างระหว่างผลของการรับรู้ความสามารถของตนในความพยายามระหว่างการเรียนรู้และการนำทักษะไปใช้ ในช่วงของการเรียนรู้คนที่รู้ว่าตนมีความสามารถสูงอาจจะรู้สึกที่ไม่ค่อยจำเป็นที่จะต้องใช้ความพยายามมาก และเวลานำทักษะไปใช้คนที่เชื่อว่าตนมีความสามารถสูงจะใช้ความพยายามอย่างมาก แต่คนที่สงสัยในความสามารถของตนจะใช้ความพยายามอย่างมากในการเรียนรู้ แต่ในช่วงการใช้ทักษะที่เรียนรู้มาจะใช้ความพยายามน้อยกว่า

3. แบบแผนการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ (Thought Patterns and Emotional Reactions) การตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของเรามีอิทธิพลต่อแบบแผนการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ของคุณ ในระหว่างการกระทำพฤติกรรมและตอนที่คาดว่าจะจัดการกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว คนที่ตัดสินใจว่าตนไม่มีความสามารถในการจัดการกับความตึงเครียดจะรับรู้ว่าคุณขาดความสามารถและเกิดความกลัวเกินความเป็นจริง เกิดความเครียด ส่วนคนที่รู้ว่าตนมีความสามารถสูงจะให้ความใส่ใจและใช้ความพยายามในการจัดการกับสถานการณ์ และสิ่งที่เป็นอุปสรรคก็จะกระตุ้นให้ใช้ความพยายามมากขึ้น การรับรู้ความสามารถของตนยังมีอิทธิพลต่อการคิดในการแก้ไขปัญหาที่ยาก คนที่รู้ว่าตนมีความสามารถสูงมีแนวโน้มที่จะพิจารณาว่าความล้มเหลวเกิดจากการที่ยังพยายามไม่พอ ส่วนคนที่มีความสามารถต่ำ ๆ กันแต่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำจะเห็นว่าความล้มเหลวเกิดจากการที่ตนไร้ความสามารถ

4. การเป็นผู้กำหนดผลการกระทำมากกว่าเป็นผู้ทำนายพฤติกรรม (Humans as Producers Rather than Simply Foretellers of Behavior) บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนสูงมักจะเป็นคนที่กระทำพฤติกรรมด้วยความพยายามและยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ พฤติกรรมของตน เขาจะเลือกทำสิ่งที่ท้าทายและใช้ความพยายามอย่างมาก เพื่อให้การกระทำนั้นบรรลุเป้าหมาย แม้ว่าจะประสบความล้มเหลวในบางครั้งก็绝不会气馁และไม่อ้างว่าเป็นเรื่องของโชคชะตา แต่จะให้เหตุผลของความล้มเหลวที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อไป ต่างจากบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำ มักจะไม่ค่อยกระทำพฤติกรรม ไม่ลงมือทำ จะรอให้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระทำเป็นไปตามความเชื่อหรือคำทำนาย และมักจะหลีกเลี่ยงการกระทำที่มีความยาก ขาดความพยายาม มีความทะเยอทะยานต่ำและมีความเครียดสูง

วิลลาสลักซ์ (2543: 29-30) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวกำหนดในเรื่องต่อไปนี้

1. กระบวนการรู้คิด (cognitive process) การรับรู้ความสามารถของตนมีผลกระทบต่อแบบแผนการคิดที่สามารถส่งเสริมหรือบั่นทอนผลการปฏิบัติงานได้ บุคคลจะตีความสถานการณ์และคาดการณ์ในอนาคตอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับว่าเขามีความเชื่อในความสามารถของตนเองอย่างไร คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถสูงจะมองสถานการณ์ที่เขาพบว่าเป็นโอกาส เขาจะมองภาพความสำเร็จและให้เป็นสิ่งนำทางการกระทำของเขา ส่วนคนที่ตัดสินใจว่าตนเองด้อยความสามารถจะตีความสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนว่าเป็นความเสี่ยง และมีแนวโน้มที่จะมองเห็นภาพความล้มเหลวในอนาคต การคิดในทางลบของผู้ที่รู้สึกว่าตนด้อยความสามารถจะทำให้คลายแรงจูงใจในตนเองและทำลายการปฏิบัติงานด้วย เพราะเป็นการยากที่บุคคลจะประสบความสำเร็จถ้ายังสงสัยในความสามารถของตนอยู่

2. กระบวนการจูงใจ (motivation process) ความสามารถที่จะจูงใจตนเองและการกระทำที่ตั้งเป้าหมายจะมีพื้นฐานมาจากกระบวนการคิด ขณะที่คิดคาดการณ์ในอนาคตจะทำให้เกิดแรงจูงใจและการควบคุมการกระทำของตนเองได้ กล่าวคือสิ่งที่คิดเอาไว้ล่วงหน้าจะถูกเปลี่ยนให้เป็นสิ่งจูงใจและการกระทำซึ่งจะถูกควบคุมด้วยกระบวนการกำกับตนเอง แรงจูงใจส่วนใหญ่ของมนุษย์เกิดจากการคิด และความเชื่อในความสามารถของตนก็จะมีบทบาทสำคัญในการคิดที่เป็นพื้นฐานของแรงจูงใจ บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองและตั้งเป้าหมายไว้สูงจะมีแรงจูงใจในการกระทำและจะปฏิบัติงานได้ดีกว่าคนที่สงสัยในความสามารถของตนเอง

3. กระบวนการด้านความรู้สึก (affective process) การรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถมีผลกระทบต่อประสบการณ์ทางอารมณ์โดยผ่านการควบคุมตนเองทางด้านการคิด การกระทำ และความรู้สึก ในด้านการคิด ความเชื่อในความสามารถของตนมีอิทธิพลต่อความสนใจและการตีความเหตุการณ์ในชีวิตที่อาจให้ความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบได้ และมีผลต่อการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถที่จะควบคุมความคิดทางลบที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ด้วย ด้านการกระทำ การรับรู้ความสามารถของตนเองจะจัดการกับสภาวะทางอารมณ์โดยการส่งเสริมการกระทำที่มีประสิทธิผลเพื่อเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ได้ ส่วนด้านความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้ว่าคุณสามารถทำให้สภาวะทางอารมณ์ของคุณที่ไม่ดีให้ดีขึ้นได้หรือไม่

4. กระบวนการเลือก (selection process) บุคคลที่มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงกิจกรรมและสภาพการณ์ที่เขาเชื่อว่ายากเกินความสามารถของเขา และบุคคลจะกระทำกิจกรรมและเลือกสิ่งแวดล้อมที่เขาแน่ใจว่ามีความสามารถที่จะจัดการได้ ผู้ที่ยังมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะเลือกกิจกรรมที่ยังมีความท้าทาย

กระบวนการทั้งสี่ที่กล่าวมานี้โดยปกติจะทำงานร่วมกันมากกว่าแยกกัน ในการดำเนินการกำกับพฤติกรรมมนุษย์

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและการแสดงพฤติกรรม

การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับการแสดงพฤติกรรมของบุคคล คือ ในกรณีที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมานั้น ถ้าบุคคลมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองสูง ก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นสูง ในขณะที่เดียวกันถ้าบุคคลมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองต่ำ ก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่ำ หรืออาจจะไม่กระทำพฤติกรรมนั้นเลย แบนดูรา กล่าวว่า ถึงแม้การรับรู้ความสามารถของตนเองจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม แต่ก็ยังมีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ด้วย (Bandura. 1986: 395-398) ได้แก่

1. ขาดสิ่งจูงใจ หรือถูกสถานการณ์ภายนอกบังคับให้กระทำ กล่าวคือ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงอาจจะไม่แสดงพฤติกรรม หากขาดสิ่งจูงใจ หรือปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยให้กระทำหรือบุคคลไม่เต็มใจที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น

2. การตัดสินใจที่ตามมาผิดพลาดไป กล่าวคือ การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับผลที่ตนเองจะได้รับจากการแสดงพฤติกรรมนั้นผิดพลาดไป จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าจะไม่คุ้มค่าที่ตนจะแสดงพฤติกรรมนั้น อาจทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะไม่แสดงพฤติกรรม

3. ความไม่ทันเหตุการณ์ในการประเมินความสามารถของตนเอง เนื่องจากประสบการณ์ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ถ้าหากบุคคลไม่ได้ประเมินตนเองตลอดเวลา จะทำให้บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนผิดพลาดไป มีผลทำให้บุคคลไม่แสดงพฤติกรรม

4. บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองโดยภาพรวมสูง อาจจะไม่แสดงพฤติกรรมออกมา เมื่อให้เขากระทำพฤติกรรมที่เป็นทักษะย่อย ๆ ของสถานการณ์นั้น เพราะเห็นว่าไม่มีความสำคัญ

5. การประเมินความสำคัญของทักษะย่อยที่จำเป็นต้องใช้ในการแสดงพฤติกรรมผิดพลาด กล่าวคือ ถ้าบุคคลคิดว่าตนเองขาดทักษะหรือมีทักษะในด้านต่าง ๆ ไม่เพียงพอ บุคคลอาจไม่แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมา

6. เป้าหมายของการกระทำมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน และเป้าหมายนั้นไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือยากเกินไป อาจทำให้บุคคลไม่แสดงพฤติกรรมออกมา

7. การรู้จักตนเองที่ไม่ถูกต้อง บุคคลที่รู้จักตนเองไม่ถูกต้องอาจจะเป็นผลมาจากการกระทำที่มีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน หรืออาจถูกบังคับให้กระทำหรือได้รับข้อมูลภายนอกมาอย่างไม่ถูกต้อง ก็มีผลทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะไม่แสดงพฤติกรรมออกมาได้

การจะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาให้มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น ควรจัดการหรือควบคุมไม่ให้ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวมาเป็นอุปสรรค หรือเป็นตัวขัดขวาง ซึ่งหากทำได้ก็จะช่วยให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาได้อย่างเต็มที่และมีความมั่นใจ ซึ่งจะนำไปสู่การประสบความสำเร็จต่อไป

1.7 แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตน

แบนดูรา (Bandura. 1986: 399-401) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของบุคคลนั้นพัฒนามาจากปัจจัย 4 ประการ คือ

1. ความสำเร็จจากการกระทำ (Enactive Attainment) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการรับรู้ความสามารถของตน เพราะเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองโดยตรง การประสบความสำเร็จจะช่วยให้บุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเพิ่มมากขึ้น ตรงกันข้ามกับความล้มเหลวจะทำให้บุคคลประเมินการรับรู้ความสามารถของตนต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าความล้มเหลวเคยเกิดขึ้นมาก่อนหน้าแล้ว และมีได้สะท้อนให้บุคคลได้เห็นว่าความล้มเหลวนั้นเกิดจากขาดความพยายามหรือการขัดขวางจากสภาพแวดล้อมภายนอก บุคคลก็จะประเมินการรับรู้ความสามารถของตนในระดับต่ำไว้ก่อน การให้หน้าหนักกับประสบการณ์ใหม่มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความเข้มข้นของการรับรู้ความสามารถเดิมที่มีอยู่ด้วย

การประสบความสำเร็จบ่อยครั้งทำให้บุคคลพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนให้เข้มแข็งขึ้นและเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่อาจล้มเหลวบ้างในบางครั้ง ก็จะมีผลกระทบต่อรับรู้ความสามารถของตนน้อยมากหรือไม่มีเลย เพราะบุคคลเหล่านี้จะมองว่าความล้มเหลวที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุหรือปัจจัยอื่น ๆ

2. การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experience) การประเมินการรับรู้ความสามารถของตน ส่วนหนึ่งมาจากการได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น เมื่อบุคคลได้เห็นตัวอย่างจากบุคคลอื่นที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองกระทำพฤติกรรมแล้วได้รับผลสำเร็จ จะทำให้บุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งบุคคลนั้นจะมองว่าผู้อื่นที่มีความสามารถเท่ากันหรือใกล้เคียงกันกับตนเองทำได้ บุคคลก็จะรู้สึกว่าคุณสามารถทำได้เช่นกัน ในขณะที่เดียวกันถ้าได้เห็นบุคคลอื่นที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองประสบความล้มเหลว ก็อาจส่งผลให้ขาดความมั่นใจ หรือประเมินความสามารถของตนเองต่ำลง การรับรู้ความสามารถของตนเองก็อาจเปลี่ยนไป

3. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) การพูดชักจูงเป็นวิธีการที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ทำให้บุคคลเชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมให้ประสบผลสำเร็จได้ การพูดชักจูงเป็นการพยายามใช้ถ้อยคำทำให้บุคคลมีความมั่นใจที่จะกระทำพฤติกรรม ซึ่งจะส่งผลให้มีการรับรู้ความสามารถของตนเพิ่มขึ้น การพูดชักจูงที่ได้ผลมากขึ้นนั้นจะต้องเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ การพูดเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง อาจทำลายความรู้สึกของผู้ฟังว่าตนไม่มีความสามารถ

การพูดชักจูงยังขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของผู้ชักจูง ถ้าผู้ชักจูงมีความน่าเชื่อถือ และมีความสำคัญต่อผู้ถูกชักจูง ก็มีแนวโน้มที่จะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนให้มากขึ้น และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ในทางการให้กำลังใจ จะช่วยให้บุคคลมีความพยายามซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จได้ และช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตน

4. สภาวะทางกาย (Physiological State) บุคคลมักใช้ข้อมูลจากสภาวะทางกายในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตน ถ้าร่างกายอยู่ในสภาวะที่พร้อมก็สามารถกระทำพฤติกรรมได้ตามเป้าหมาย แต่ถ้าร่างกายถูกกระตุ้นมากเกินไปโดยเฉพาะทางด้านอารมณ์ ซึ่งส่งผลให้เกิดความกลัว วิดกกังวล หรืออยู่ในสภาวะของความเครียด เป็นเหตุให้มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำลง การฝึกให้บุคคลลดภาวะกระตุ้นทางอารมณ์ได้จะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตน

1.8 พัฒนาการของการรับรู้ความสามารถของตน

แบนดูรา (Bandura. 1994: 77-81) ได้สรุปถึงพัฒนาการของการรับรู้ความสามารถของตนในช่วงชีวิตทุกช่วงของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการความสามารถนี้จะไปตามอายุ อาจไม่เป็นไปตามลำดับขั้นที่กล่าวไว้เสมอไป แต่ทุกคนจะต้องผ่านพัฒนาการนี้ไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

1. การเริ่มเกิดความรู้สึกในตนเอง ทารกเกิดใหม่จะยังไม่มีความรู้สึกเข้าใจตนเอง เด็กทารกจะสำรวจสิ่งรอบตัว สังเกตจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง และนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถของตน การเขย่าสิ่งของเพื่อฟังเสียง การกรี๊ดร้องของเด็ก การกระทำพฤติกรรมซ้ำ ๆ ทำให้เด็กได้สังเกตกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำของตน เด็กทารกจะได้เรียนรู้ว่าการกระทำนั้นจะทำให้เกิดผลอย่างไร และเรียนรู้ว่าพฤติกรรมของตนทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เด็กทารกที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมสถานการณ์ได้ จะเอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของตนมากขึ้น และจะมีความสามารถในการเรียนรู้การตอบสนองต่อสิ่งใหม่ ๆ ได้ดีกว่าเด็กทารกที่อยู่ในสถานการณ์ที่เหมือนกัน แต่ไม่ได้สังเกตการกระทำของตนเอง เด็กจะรู้ว่ามีความแตกต่างระหว่างตนเองกับคนอื่นในการแสดงพฤติกรรมอย่างเดียวกัน เมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวจะทำให้เขาแตกต่างไปจากบุคคลอื่น

2. การรับรู้ความสามารถของตนจากครอบครัว เด็กเล็กจะรับรู้ความสามารถของตนจากการกระทำ เด็กจะมีการพัฒนา การประเมิน และทดสอบความสามารถทางกาย ความสามารถทางสังคม ทักษะด้านภาษา และทักษะทางปัญญา เพื่อจะเข้าใจและจัดการกับสถานการณ์ที่พวกเขาต้องเผชิญในแต่ละวัน พัฒนาการความสามารถทางประสาทสัมผัสจะเพิ่มมากขึ้นตามการสำรวจสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของเด็กทารก การเริ่มต้นสำรวจและการเล่นกิจกรรมต่าง ๆ เป็นโอกาสให้เด็กได้เพิ่มทักษะพื้นฐานและเข้าใจในความสามารถของตน ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจากการฝึกควบคุมบุคคลเป็นส่วนสำคัญในการเริ่มพัฒนาความสามารถทางสังคมและสติปัญญา บิดามารดาเป็นบุคคลที่มีการตอบสนองต่อพฤติกรรมของทารก และช่วยสร้างโอกาสให้เขาได้แสดงความสามารถ โดยการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้สมบูรณ์ และเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเคลื่อนไหวเพื่อการสำรวจ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางสังคมและสติปัญญา

ประสบการณ์ด้านความสามารถระยะแรกจะรวมอยู่ในครอบครัว เด็กเริ่มมีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ดังนั้นความแตกต่างของโครงสร้างครอบครัวที่สะท้อนจาก ขนาดของครอบครัว ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง เพศ เหล่านี้จะทำให้เกิดความแตกต่างในการประเมินความสามารถของตนจากการเปรียบเทียบทางสังคม ระหว่างพี่น้องนั้นพบว่า เด็กที่เป็นน้องจะไม่ตัดสินใจว่าตนมีความสามารถทางบวก เมื่อไปสัมพันธ์กับคนที่เป็นพี่ซึ่งมีอายุและพัฒนาการมากกว่า

3. การรับรู้ความสามารถของตนโดยผ่านอิทธิพลจากเพื่อน การทดสอบความสามารถของเด็กจะเปลี่ยนแปลงอย่างมากเมื่อพวกเขาเข้าสู่สังคมที่ใหญ่ขึ้น การรับรู้ความสามารถของตนเกิดจากการมีความสัมพันธ์กับเพื่อน เด็กจะเข้าใจในตนเองมากขึ้นเกี่ยวกับความสามารถของพวกเขา เพื่อนจะมีความสำคัญต่อบทบาทด้านความสามารถ กล่าวคือ เพื่อนที่มีประสบการณ์มากและมีความสามารถจะเป็นตัวแบบที่ดีในเรื่องของวิธีการคิดและพฤติกรรม การเรียนรู้ทางสังคมเกิดขึ้นในหมู่เพื่อน ในด้านบวก เด็กที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันจะเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างตนกับเพื่อน เพื่อตัดสินใจและตรวจสอบความสามารถของตน เด็กจะมีความไวต่อความรู้สึกที่สัมพันธ์กับการทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนแล้วนำไปตัดสินใจว่ามีชื่อเสียงและความนิยมในกลุ่มเพื่อน

การเลือกเพื่อนนั้นเด็กจะเลือกเพื่อนที่มีความสนใจและมีค่านิยมที่เหมือนกันกับตน การเลือกเพื่อนที่สัมพันธ์กับตนจะช่วยส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนไปในทิศทางของการมีความสนใจร่วมกัน เนื่องจากเพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมากในการพัฒนาและการรับรองการรับรู้ความสามารถของตน การแตกแยกหรือขาดความสัมพันธ์กับเพื่อนจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาความสามารถของตน การรับรู้ความสามารถของตนทางสังคมต่ำจะทำให้เกิดอุปสรรคภายในต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ดังนั้นเด็กที่รับรู้ว่าคุณค่าความสามารถทางสังคมจะถอนตัวออกจากสังคม ได้รับการยอมรับจากเพื่อนต่ำ และเห็นคุณค่าของตนเองต่ำ รูปแบบของพฤติกรรมบางอย่างทำให้การรับรู้ความสามารถของตนจากที่เคยสูงนั้นหายไป อาจจะเป็นการออกห่างจากสังคมมากกว่าอยู่ใกล้ชิดผูกพันกับสังคม เช่น เด็กที่รับรู้ว่าคุณค่าสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการก็ต่อเมื่อแสดงความก้าวร้าวออกมา

4. การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนด้านปัญญาจากโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทที่สำคัญในการอบรมสั่งสอนและพัฒนาความสามารถทางปัญญาและสังคมให้กับเด็ก โรงเรียนเป็นสถานที่ให้เด็กได้พัฒนาความสามารถทางปัญญา เกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการแก้ปัญหาที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมใหญ่ เด็กจะถูกทดสอบความรู้ และทักษะในการคิดอย่างต่อเนื่องเด็กจะถูกประเมินและเปรียบเทียบทางสังคม เด็กที่มีทักษะทางปัญญาดีพวกเขาจะได้พัฒนาความสามารถทางสติปัญญาของพวกเขาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีปัจจัยทางสังคมหลาย ๆ ตัว เช่น ทักษะทางปัญญาของเพื่อนที่เป็นตัวแบบ การเปรียบเทียบทางสังคมกับนักเรียนคนอื่น ๆ การ

เพิ่มแรงจูงใจในเป้าหมายและการส่งเสริมทางบวก การได้รับข้อมูลป้อนกลับจากครูทั้งที่ประสบความสำเร็จและความล้มเหลวในด้านความสามารถ ทั้งหมดนี้มีผลกระทบต่อการศึกษาความสามารถทางสติปัญญาของเด็กทั้งสิ้น

การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาด้านทักษะทางปัญญาของนักเรียน โรงเรียนที่มีครูมีการรับรู้ความสามารถของตนสูงในด้านความสามารถทางการสอนจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถทางปัญญาเพิ่มขึ้น และช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นที่ไปในทางบวก ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลทางการเรียนได้ ส่วนครูที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำจะมีการควบคุม เข้มงวด และลงโทษทางลบกับนักเรียนมาก การจัดให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มจะให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน เป็นการส่งเสริมการประเมินความสามารถของตนไปในทางบวก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนการสอนแบบรายบุคคลหรือแบบแข่งขันกับคนอื่น

5. การรับรู้ความสามารถของตนช่วงวัยรุ่น ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการในการทำอะไรที่ท้าทายใหม่ ๆ ต้องเรียนรู้บทบาทที่จะรับผิดชอบตนเองในเกือบทุกเรื่องในชีวิต วัยรุ่นต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และเรียนรู้แนวทางในการดำรงชีวิตในสังคมแบบผู้ใหญ่ รวมทั้งการเรียนรู้ว่าจะจัดการอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว ความสนใจในเรื่องเพศก็จะเข้ามามีส่วนสำคัญอย่างมากในช่วงวัยรุ่น วัยรุ่นต้องเรียนรู้ทักษะในการทำงานเพื่อที่จะปฏิบัติงานนั้นให้ประสบความสำเร็จและในอีกหลายสถานการณ์ที่เป็นความสามารถใหม่ ๆ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนก็จะได้พัฒนามากขึ้น วัยรุ่นจะมีความเข้าใจในความสามารถของตนมากขึ้น และมีความมั่นคงในความสามารถของตนมากขึ้น โดยการเรียนรู้ว่าจะทำอย่างไรให้ประสบความสำเร็จกับสิ่งที่เป็นปัญหาที่ยากที่ไม่เคยเผชิญมาก่อน

วัยรุ่นส่วนใหญ่มักจะจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อและปรับตัวได้โดยไม่มีปัญหา อย่างไรก็ตาม เด็กวัยรุ่นตอนต้นที่เข้าสู่ช่วงวัยรุ่นใหม่ ๆ อาจมีความรู้สึกที่ตนเองไร้ความสามารถ ทำให้พวกเขาเกิดความอ่อนแอ และไม่สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ การเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นเมื่อเข้าสู่ผู้ใหญ่จะเกิดปัญหาหรือไม่ขึ้นอยู่กับความมั่นใจ หรือความเข้มของการรับรู้ความสามารถของตนที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จมาก่อน

6. การรับรู้ความสามารถของตนในวัยผู้ใหญ่ ช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีการเรียนรู้ที่จะจัดการกับความต้องการใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเป็นเพื่อนต่างเพศ เป็นคู่สมรส เป็นบิดามารดา และในอาชีพ หากประสบความสำเร็จในการจัดการกับสิ่งเหล่านี้ก็จะช่วยเพิ่มความมั่นคงในการรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะขยายความสามารถและความสำเร็จไปอีก ส่วนคนที่ไม่ประสบความสำเร็จจะเกิดความทุกข์ใจ สงสัยในตนเอง พบว่าผู้ใหญ่เหล่านี้มักเกิดความเครียด หด

หู่และซิมเคร้าในชีวิต ช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนกลางจะมีการจัดกับงานอาชีพที่เข้ามาในชีวิตของตนที่แน่นอน กล่าวคือ จะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความสามารถของตนในส่วนของหน้าที่ประจำ แต่ก็อาจเกิดความไม่มั่นคงได้เนื่องจากชีวิตที่ไม่ได้หยุดอยู่กับที่ มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งบุคคลจะต้องปรับตัวและทำให้เกิดการย้อนกลับมาประเมินความสามารถของตนอีก ผู้ใหญ่วัยนี้จะได้รับความคิดเห็นจากผู้ที่อ่อนวัยกว่า จะมีการแข่งขันกันด้านฐานะ ตำแหน่ง และความสามารถในการทำงาน การประเมินความสามารถของตนจึงเป็นการเปรียบเทียบทางสังคมกับคนที่อ่อนวัยกว่า

7. การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนใหม่ในวัยผู้สูงอายุ การรับรู้ความสามารถของตนในวัยสูงอายุนี้จะมีการย้อนกลับไปประเมินความสามารถของตนอีกครั้ง และเกิดความผิดพลาดของการประเมินความสามารถของตน บุคคลวัยนี้จะมีทัศนคติเชิงชีววิทยาว่าความสามารถทางร่างกายหลายอย่างจะลดลงเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นบุคคลในวัยสูงอายุนี้จึงต้องย้อนกลับไปประเมินความสามารถของตนในการทำกิจกรรมที่ต้องใช้สรีระทางร่างกายใหม่ว่าจะเกิดผลอย่างไร ช่วงวัยนี้มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจความสามารถทางปัญญาในเรื่องของความจำ หากคิดว่าคนที่มีความสูงวัยมากขึ้นจะมีความสามารถในการจำลดลงเหมือนกับความสามารถทางร่างกาย บุคคลก็จะมีเชื่อมั่นในการจำของตนต่ำ ส่วนผู้สูงอายุที่รู้สึกว่าตนมีความสามารถในการจำสูง จะนำไปสู่ความพยายามที่จะจดจำ ดังนั้นจึงประสบความสำเร็จในการจำได้ดีกว่า

1.9 การวัดการรับรู้ความสามารถของตน

ลี และบอมโก (อมรรัตน์ บุษปะโชติ. 2546: 28; อ้างอิงจาก Lee; & Bobko. 1994) ได้รวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับการวัดการรับรู้ความสามารถของตนตามแนวคิดทฤษฎีของแบนดูรา พบว่ามีวิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของตน 4 วิธีด้วยกัน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การวัดความเข้ม หรือความมั่นใจ (self-efficacy strength) เป็นวิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในมิติที่ 3 และเป็นวิธีที่นำมาใช้วัดการรับรู้ความสามารถของตนมากที่สุด การวัดโดยการถามผู้ตอบว่า เขาสามารถปฏิบัติงานที่มีความยากของงานเพิ่มขึ้นได้เพียงใด ข้อคำถามมักมีลักษณะให้ประเมินความมั่นใจจาก ไม่มีความมั่นใจ จนถึง มีความมั่นใจเต็มที่

2. การวัดระดับความยาก (self-efficacy magnitude) เป็นวิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของตนในมิติที่ 1 และเป็นวิธีที่นิยมนำมาใช้วัดการรับรู้ความสามารถของตนรองลงมา วิธีการวัดจะทำโดยการถามผู้ตอบว่า เขาสามารถปฏิบัติงานที่กำหนดให้ ที่มีความยากขึ้นได้หรือไม่ คำตอบมักจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนชนิด ไซ / ไม่ใช่ ถ้าตอบใช่ได้คะแนน 1 คะแนน ถ้าตอบไม่ใช่ได้คะแนน 0 คะแนน ดังนั้นหากได้คะแนนสูงก็แสดงว่ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง

3. การวัดแบบผสม คือ การวัดที่ใช้ทั้งความเข้ม และขนาดของความยาก โดยการวัดแบบผสมนี้จะใช้ข้อคำถามเดียวแต่มีคำตอบแยกเป็น 2 ช่อง ช่องหนึ่งเป็นแบบ ใช่ / ไม่ใช่ อีกช่องหนึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าหรือใช้เป็นร้อยละ

4. การวัดความเข้มและขนาดของความยากเหมือนวิธีที่ 3 แต่มีข้อแตกต่างกัน คือ แปลงคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z-score)

วิลาสลักษณ์ ชิววลลี (2543: 32-33) กล่าวว่า ความเชื่อในความสามารถของตน ไม่ใช่ลักษณะรวม ๆ แต่เป็นชุดของความเชื่อที่มีต่อตนเองที่แยกจากกันเป็นเรื่อง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะอย่างชัดเจน ดังนั้นในการวัดการรับรู้ความสามารถของตนจะไม่ใช้การวัดที่คลุมเครือในเรื่องรวม ๆ แต่เป็นการวัดการรับรู้ความสามารถในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีบริบท และก็มีใช้การวัดทักษะย่อย ๆ ในเรื่องนั้นเช่นกัน เพราะบุคคลอาจรับรู้ความสามารถของตนสูงในแต่ละทักษะย่อย แต่อาจรับรู้ว่าคุณมีความสามารถต่ำในทักษะที่บูรณาการแล้วก็ได้

มิติของความเชื่อในความสามารถของตนที่ แบนดูรากกล่าวถึงมี 3 มิติ คือ

มิติที่ 1 ระดับความยากของงานหรือกิจกรรมที่บุคคลเชื่อว่าตนสามารถปฏิบัติได้

(level or magnitude of job difficulty)

มิติที่ 2 ความมั่นใจของบุคคลที่จะปฏิบัติกิจกรรมที่ระดับความยาก หรือเมื่อมี

อุปสรรคต่าง ๆ (strength of confidence) และ

มิติที่ 3 การตัดสินใจว่าตนมีความสามารถในกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย หรือมีความสามารถ

เฉพาะในขอบเขตของกิจกรรมนั้น ๆ (generality of ability)

แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนควรวัดความเชื่อของบุคคลในความสามารถที่จะทำกิจกรรมที่ระดับความยากต่าง ๆ ภายใต้ขอบเขตของเรื่องที่ศึกษา

วิลาสลักษณ์ ชิววลลี (2538: 101-102) กล่าวว่า วิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของตนที่ใช้กันมากคือ การวัดความมั่นใจ โดยการถามว่าผู้ตอบมีความมั่นใจว่าเขาสามารถปฏิบัติงานในงานที่ยากขึ้นหรือไม่ คำตอบมักจะเป็นว่า “ไม่มีความมั่นใจ” (0) จนถึง “มีความมั่นใจเต็มที่” (10) หรือใช้สเกลแบบ 0% ถึง 100% การวัดที่นิยมรองลงมาคือ การวัดระดับความยาก มักเป็นการถามว่าเขาสามารถปฏิบัติงานในงานที่ยากขึ้นได้หรือไม่ คำตอบจะเป็นแบบ “ใช่” และ “ไม่ใช่” ส่วนการวัดแบบผสม (magnitude/strength) คือมีทั้งวัดความมั่นใจและระดับความยาก โดยใช้ข้อคำถามเดียวกัน และมีคำตอบให้เลือกทั้ง 2 แบบคือ “ใช่” และ “ไม่ใช่” และแบบเปอร์เซ็นต์ หรือบนสเกล 11 หน่วย การรวมคะแนนก็โดยรวมคำตอบของความมั่นใจ เฉพาะข้อที่ผู้ตอบตอบ “ใช่” ในสเกลระดับความยาก

นอกจากนี้ก็มีการวัดแบบอื่น ๆ ที่ต่างไปจากการวัดตามแนวทางของแบนดูรา เช่น การให้ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ ของการปฏิบัติงาน โดยไม่ได้ให้ตอบในแง่ของความยากของการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้น คำตอบที่ให้เลือกจะใช้สเกลแบบลิเคอร์ท คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ดังนั้นแบบนี้จึงไม่ได้วัดความมั่นใจ ระดับความยาก หรือแบบผสม แต่จะเป็นการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนในลักษณะทั่ว ๆ ไปมากกว่า

มีงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบการวัดการรับรู้ความสามารถของตนแบบต่าง ๆ รวมทั้งการหาความเที่ยงตรง (validity) ของแบบวัด เช่น งานวิจัยของ ลัสท์ และคณะ (Lust, Celuch, & Showers. 1993: 1426-1434) ได้เปรียบเทียบการวัด 4 แบบคือ (1) วัดระดับความยาก (2) วัดความมั่นใจ (3) วัดแบบผสม คือรวมคะแนนความมั่นใจ ทุกข้อคำถามที่ผู้ตอบ ตอบ “ใช่” ในสเกลของระดับความยาก และ (4) การวัดแบบอื่น ที่ไม่ระบุความยากของงาน และใช้สเกลแบบลิเคอร์ท ผลการวิจัยพบว่า แบบที่วัดความมั่นใจมีความสัมพันธ์สูงกับทั้งแบบที่วัดระดับความยากและแบบผสม ส่วนระดับความยากสัมพันธ์กับแบบผสมในระดับที่น้อยกว่า ส่วนการวัดในแบบอื่น มีความสัมพันธ์กับมิติต่าง ๆ ของแบนดูราในระดับที่แตกต่างกันมาก ในงานวิจัยของ ลัสท์ และคณะนั้นไม่ได้เสนอให้ใช้การวัดแบบใดแต่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การวัดความมั่นใจ (strength) จะมีความเที่ยงตรงเชิงเอกนัย (convergent validity) สูงที่สุด

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดการรับรู้ความสามารถของตนแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาและจะทำการวัดการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแบบวัดความเข้มหรือความมั่นใจ โดยใช้สเกลแบบลิเคอร์ท เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามความรู้สึกของตนมากที่สุด การที่ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวัดแบบนี้เนื่องจากเป็นวิธีการวัดที่เหมาะสมและง่ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษา ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และมีมัธยมศึกษาตอนต้น

2. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดามีพื้นฐานมาจากการศึกษาของแบนดูรา เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนของเด็กนักเรียน แบนดูรา (Bandura. 2001: 189) กล่าวว่า บิดามารดามีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางการเรียนของเด็ก บิดามารดาจะประเมินความสามารถของตนในการส่งเสริมเด็กให้เห็นคุณค่าของการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเรียนของเด็ก ซึ่งแบนดูราพบว่า บิดามารดาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนสูงจะสามารถส่งเสริมกิจกรรมทางการเรียนที่จะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถด้านการเรียนของเด็กได้

ความหมายของการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดานั้น แบนดูรา (Bandura. 1996: 1212; Bandura. 2001: 192) กล่าวว่า เป็นการรับรู้ความสามารถของมารดาในการจัดการส่งเสริมพัฒนาการเรียนของเด็ก โดยการตัดสินใจของมารดาเกี่ยวกับความสามารถของตนในการส่งเสริมในสิ่งที่เด็กสนใจ ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของการศึกษา จูงใจเด็กเรื่องการเรียน ช่วยเด็กเรื่องการบ้าน และช่วยเด็กไม่ให้มีปัญหามาโรงเรียน

3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ซึ่งมีผู้ที่ได้ศึกษาไว้ดังนี้ เดียร์ริง และคณะ (Dearing; et al. 2004: Online) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็กนั้นเป็นการมีส่วนร่วมและการติดต่อกับทางโรงเรียน เช่น การเข้าร่วมประชุมระหว่างบิดามารดากับครู การพูดคุยกับครูเกี่ยวกับการเรียนในห้องเรียนของเด็ก

เดียร์ริง และคณะ (Dearing; et al. 2006: 653-656) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของเด็ก โดยวัดการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนกับมารดาของเด็กนักเรียนที่ได้เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน ในระหว่างปีการศึกษา เช่น การเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน การไปเยี่ยมห้องเรียนของเด็ก การเข้าร่วมชมผลงานหรือการแสดงของเด็ก เป็นต้น เช่นเดียวกับ ฮูเวอร์-เดมซี และคณะ (Hoover-Dempsey; et al. 1992: 287-294) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับโรงเรียน การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของบิดามารดากับการศึกษาของเด็ก โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นมารดา ร้อยละ 84 และ วัดการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กจากการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน 5 อย่าง คือ การช่วยสอนการบ้าน การทำกิจกรรมต่างๆ ทางการศึกษา การเป็นอาสาสมัครในห้องเรียน การเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน และการโทรศัพท์ติดต่อกับครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา หมายถึง การที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของเด็กนักเรียน ในระหว่างปีการศึกษาแต่ละปี เช่น การเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน การเข้าร่วมประชุมพูดคุยกับครูในชั้นเรียน การร่วมชมผลงานและการแสดงของเด็กนักเรียน เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดาที่มีการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องแยกตามตัวแปร ดังนี้

4.1 เพศกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

เพศเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ความแตกต่างของเพศอาจมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนให้แตกต่างกันได้ งานวิจัยของ เต็มฤทัย เมฆสุวรรณ (2547: 85 - 86) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 272 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และด้านความคาดหวังในผลลัพธ์ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนมีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนโดยรวมระหว่างนักศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิงไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแบ่งเป็นด้านพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนเกี่ยวกับความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และความคาดหวังในผลลัพธ์ระหว่างนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เช่นเดียวกับ นางลักษณ ปิงประวัตติ (2547. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน โดยนักเรียนเพศชายมีแนวโน้มที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ตสูงกว่านักเรียนเพศหญิง

พาจาเรส และมิลเลอร์ (Pajares; & Miller. 1994: 193-203) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการรับรู้ความสามารถของตนและสังกัดกับแห่งตนในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมและนักศึกษาวิทยาลัย จำนวน 350 คน เป็นเพศชาย 121 คน และเพศหญิง 229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนทางคณิตศาสตร์ และแบบวัด

ความสามารถทางปัญญาคณิตศาสตร์ ซึ่งทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศ ผลการวิจัยพบว่า เพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนทางคณิตศาสตร์ และความสามารถทางปัญญาคณิตศาสตร์มากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 มีงานวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น ชมพูนุช เตชะนัตตา (2550: 56-62) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองกับความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองและความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาและเฉพาะกลุ่มอาชีวศึกษาก็ไม่พบความแตกต่างเช่นกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเพศกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนแล้วพบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนให้แตกต่างกันไปในบริบทด้านต่าง ๆ และบางงานวิจัยก็ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศต่อการรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งยังไม่สามารถสรุปได้แน่นอนว่าจะมีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำตัวแปรเพศมาศึกษา และยังเห็นว่าความแตกต่างของเพศอาจจะมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน

4.2 ระดับชั้นของนักเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

ระดับชั้นการศึกษาของนักเรียนที่แตกต่างกันอาจจะมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ จากงานวิจัยของ ชมพูนุช เตชะนัตตา (2550: 56-62) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ความสามารถของตนเองกับความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งนักเรียนเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนอาชีวศึกษาชั้น ปวช.1-3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองและแบบวัดความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาที่มีชั้นเรียนต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือนักเรียนระดับชั้น ม.5 และ ปวช.2 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่านักเรียนระดับชั้น ม.6 และ ปวช.3 เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่ม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีชั้นเรียนต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือนักเรียนชั้น ม.5 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่า

นักเรียนชั้น ม.6 และเมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีชั้นเรียนต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือนักเรียนระดับ ปวช.2 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่านักเรียนระดับ ปวช.3

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของระดับชั้นแล้วพบว่า ระดับชั้นของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจนำตัวแปรระดับชั้นของนักเรียนมาศึกษาและได้ตั้งสมมติฐานว่า นักเรียนที่อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน ดังงานวิจัยของ สิริวรรณ อิศกุล (2528. บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานที่กำหนดของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการรับรู้ความสามารถในการทำงานที่กำหนดให้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

อนันต์ ดุลยพีรดิศ (2547: 125) ทำวิจัยเรื่อง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยในการเรียน ของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 761 คน และแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับดีเลิศ ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และดีเลิศ รับรู้ว่าตนมีความสามารถด้านการเรียนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเลิศ มีการรับรู้ว่าจะตนมีความสามารถด้านการเรียนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ

กมลพันธ์ ดำสินิล (2548. บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถทางวิชาการและการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ปานกลาง และต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีระดับการรับรู้ความสามารถทางวิชาการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีการรับรู้ความสามารถทางวิชาการสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

พาจारेส และ มิลเลอร์ (Pajares; & Miller. 1994: 193-203) ได้ศึกษาบทบาทของการรับรู้ความสามารถของตนและสังกัดแห่งตนในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยม และนักศึกษาระดับวิทยาลัย จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนทางคณิตศาสตร์ และแบบวัดความสามารถทางปัญญาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนทางคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถทางคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .545

จากงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีความเกี่ยวข้องกับ การรับรู้ความสามารถของตนในด้านต่าง ๆ ให้แตกต่างกัน แต่ก็มีงานวิจัยที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่กล่าวมา ดังงานวิจัยของ สุกัญญา กฤษณะเศรษฐี (2542. บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความจำต่อความเชื่อในความสามารถของตนเอง และความสามารถในการระลึกตามลำดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 ระดับสติปัญญา คือ สติปัญญาระดับสูง สติปัญญาระดับปานกลาง และสติปัญญาระดับต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันมีความเชื่อในความสามารถของตนเองในการระลึกตามลำดับไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากงานวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยยังเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอาจจะทำให้นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกันได้ จึงสนใจนำตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาศึกษาและตั้งสมมติฐานว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

4.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

ระดับการศึกษาของมารดาอาจมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ ดังงานวิจัยของ เดียร์ริง และคณะ (Dearing; et al. 2004: Online) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็กที่มีต่อความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงเกรด 5 จำนวน 167 คน ที่มาจากครอบครัวมีรายได้ต่ำ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็ก ความรู้สึกของเด็กต่อการอ่านเขียน และความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก และศึกษาอิทธิพลของระดับการศึกษาของมารดาที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษา

ของเด็ก และความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก ค่าเฉลี่ยระดับการศึกษาของ มารดาอยู่ที่จบ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของ มารดาไม่ส่งผลต่อความสามารถ ในการอ่านเขียนของเด็กระดับอนุบาล ระดับการศึกษาของ มารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถ ในการอ่านเขียนของเด็ก แต่การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็ก มีความสัมพันธ์กับ ความสามารถในการอ่านเขียนของเด็กระดับอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านเขียนของเด็กเกรด 5 มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของ มารดาและการมี ส่วนเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสัมพันธ์ของเด็กที่มารดาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับเด็กที่มารดาจบ การศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา พบว่าเด็กที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา แต่ระดับ การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็กสูง เด็กจะมีความสามารถในการอ่านเขียนอยู่ใน ระดับสูง การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของครอบครัวในการศึกษาของเด็กส่งผลทางบวกต่อความสามารถใน การอ่านเขียนของเด็ก และมีอิทธิพลอย่างมากต่อเด็กที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำ

งานวิจัยในทำนองเดียวกันของ เดียร์ริง และคณะ (Dearing; et al. 2006: 653-664) อีก เรื่องที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของเด็ก และความสามารถในการอ่านเขียนของ เด็กที่มาจากครอบครัวมีรายได้ต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กระดับชั้นอนุบาลถึงเด็กเกรด 5 จากหลากหลาย เชื้อชาติ จำนวน 281 คน โดยทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครอบครัวใน โรงเรียนกับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก และอิทธิพลของระดับการศึกษาของ มารดาที่ส่งผล ต่อความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก แบ่งระดับการศึกษาของ มารดาออกเป็น 8 ระดับ เริ่มจากไม่ มีการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงจบการศึกษาระดับปริญญาโท ค่าเฉลี่ยระดับการศึกษาของ มารดาอยู่ใน ระดับจบการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของ มารดาไม่มี ความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก แต่เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับ การศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของมารดา และความสามารถในการ อ่านเขียนของเด็กแล้ว พบว่า เด็กที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปกติ แต่มีระดับการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวในโรงเรียนสูงจะมีความสามารถในการอ่านเขียนสูงกว่าเด็กที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง แต่ มีระดับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนต่ำ

โทมุล และซีลิก (Tomul; & Celik. 2009: Online) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของนักเรียน โดยศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับครอบครัวคือ ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อ ปีอาชีพของบิดามารดา รูปแบบครอบครัว ตำแหน่งของที่อยู่อาศัย ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ซึ่งวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากระดับความสามารถในวิชา

วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิชาทักษะการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนอายุ 15 ปี ในประเทศตุรกีที่มาจากภูมิภาคต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวคือระดับการศึกษาของบิดามารดา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปี มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการอ่านน้อยที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวที่เกี่ยวข้องพบว่า ระดับการศึกษาของมารดาไม่ได้มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อความสามารถด้านการเรียนของนักเรียน แต่ระดับการศึกษาของมารดาอาจมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนได้เมื่อพิจารณาคู่กับตัวแปรอื่น คือ การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของมารดาในการศึกษาของเด็ก หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจจะส่งผลกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนในงานวิจัยนี้ได้เช่นเดียวกัน อีกทั้งการศึกษานี้ยังไม่มีเคยมีผู้ใดศึกษามาก่อนในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงสนใจนำมาศึกษาและผลการวิจัยที่ศึกษาได้นั้นจะสอดคล้องกับงานวิจัยของต่างประเทศหรือไม่ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

แบนดูรา (Bandura. 1996: 1206-1222) ได้ศึกษาวิจัยอิทธิพลจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในบทบาทด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนจำนวน 279 คน อายุระหว่าง 11-14 ปี อายุเฉลี่ยประมาณ 12 ปี เป็นเพศชายจำนวน 155 คน และเพศหญิงจำนวน 124 คน กำลังศึกษาอยู่ในระดับเกรด 6 และเกรด 7 รวมทั้งศึกษากับมารดา และครูของเด็กนักเรียนด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองของเด็กนักเรียน แบ่งเป็น 3 ส่วนได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน การรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง การรับรู้ความสามารถทางสังคม แบบวัดการรับรู้ความสามารถของมารดา แบบสอบถามความปรารถนาทางการเรียนของนักเรียนและของมารดา และแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และความปรารถนาทางการเรียนของมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน และความปรารถนาทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001 และพบว่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดาส่งผลต่อ

การรับรู้ความสามารถของตนของเด็กในการจัดการกับการเรียนรู้และการทำงานของเด็ก มารดาที่เชื่อว่าตนเองสามารถส่งเสริมความสามารถของเด็กได้ก็จะทำให้ความปรารถนาทางการเรียนของเด็กสูง

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ลินช (Lynch. 2002: 54-67) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนของบิดามารดา การรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้อ่านของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน และเพศของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนจำนวน 66 คน เพศหญิงจำนวน 37 คน และเพศชายจำนวน 29 คน อายุระหว่าง 8-9 ปี และบิดามารดาของเด็กจำนวน 92 คน เป็นมารดาจำนวน 49 คน และบิดาจำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนของบิดามารดาเกี่ยวกับการช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเป็นผู้อ่านแบบสอบถามการรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้อ่านของเด็ก และแบบทดสอบการอ่านสำหรับเด็ก ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนของบิดามารดากับการรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้อ่านของเด็ก แต่เมื่อพิจารณาแยกระหว่างบิดากับมารดาแล้วพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนของมารดากับการรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้อ่านของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .35 และจากผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามารดาจำนวนมากเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะช่วยปรับปรุงให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของเด็กดีขึ้น และยังพบว่ามารดามีการรับรู้ความสามารถของตนเกี่ยวกับความสำเร็จในการเป็นผู้อ่านของเด็กมากกว่าบิดา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดานั้นมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรนี้ ซึ่งยังไม่มีผู้ใดศึกษาวิจัยมาก่อนในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงสนใจนำมาศึกษาและผลการวิจัยที่ศึกษาได้นั้นจะสอดคล้องกับงานวิจัยของต่างประเทศหรือไม่ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก

4.6 การทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามตัวแปรทั้งหมดข้างต้นที่ผู้วิจัยได้กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรดังกล่าวอาจสามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ จึงนำตัวแปรทั้งหมดคือ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา และการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา มาศึกษาอำนาจในการทำนาย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน และมารดาของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4-6) และระดับช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 52,808 คน (นักเรียน 26,404 คน และมารดา 26,404 คน)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 397 คน (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%) และมารดาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2549: 66-67; อ้างอิงจาก ศิริชัย กาญจนวาสี; และคณะ. 2537: 105-106) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจริงคือนักเรียนที่มีมารดา และตอบแบบสอบถามครบสมบูรณ์จำนวน 372 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาทั้ง 2 ระดับช่วงชั้น คือ ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6) และระดับช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) ซึ่งมีทั้งหมด 12 โรงเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีทั้ง 2 ระดับชั้น และจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	เขต	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	
		ป. 6	ม. 3
โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา	คลองเตย	106	109
โรงเรียนวิสุทธิศ	ดินแดง	177	147
โรงเรียนสามเสนนอก	ดินแดง	442	114
โรงเรียนวัดมัชฌันติการาม	บางซื่อ	105	71
โรงเรียนเพ็ญพินอนุสรณ์	บางนา	98	128
โรงเรียนรุ่งเรืองอุปลัมภ์	บางนา	128	68
โรงเรียนวัดชัยมงคล	ปทุมวัน	21	68
โรงเรียนวัดปทุมวนาราม	ปทุมวัน	78	68
โรงเรียนพูนสิน (เพชรสุขอุปลัมภ์)	พระโขนง	90	93
โรงเรียนกิ่งเพชร	ราชเทวี	108	68
โรงเรียนวิจิตรวิทยา	วัฒนา	103	75
โรงเรียนสุเหร่าบ้านดอน	วัฒนา	66	61

ขั้นตอนที่ 2 เลือกโรงเรียนให้มีนักเรียนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ได้
โรงเรียนทั้งหมด 3 โรงเรียน ดังตาราง 2

ตาราง 2 รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	เขต
โรงเรียนเพ็ญพินอนุสรณ์	บางนา
โรงเรียนพูนดิน (เพชรสุขอุปกัณฑ์)	พระโขนง
โรงเรียนวิจิตรวิทยา	วัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 เลือกห้องเรียนของแต่ละโรงเรียน คือ ระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน และระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 12 ห้องเรียน ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.6)		ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.3)		รวม (คน)
	ห้องที่ 1	ห้องที่ 2	ห้องที่ 1	ห้องที่ 2	
โรงเรียนเพ็ญพินอนุสรณ์	32	33	42	40	147
โรงเรียนพูนดิน (เพชรสุขอุปกัณฑ์)	31	32	33	31	127
โรงเรียนวิจิตรวิทยา	30	29	32	32	123
รวม (คน)					397

ส่วนกลุ่มตัวอย่างมารดาของนักเรียนจะเป็นมารดาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนข้างต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ยสะสม โดยให้นักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของตนเอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัย ได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ ภัทธาภรณ์ สังข์ทอง (2550) ซึ่งเป็นการถามเกี่ยวกับความเชื่อของนักเรียนว่ามีความสามารถในการเรียน และมั่นใจว่าจะกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ คือ ระดับความมั่นใจมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด โดยให้นักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับระดับความมั่นใจว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้มากน้อยเพียงใด จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นที่ประมาณได้จากกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์มีค่าเท่ากับ.96

ตัวอย่าง แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ โดยพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเพียงหนึ่งช่องที่ตรงกับระดับความมั่นใจของนักเรียนว่าจะสามารถปฏิบัติตามข้อความนั้นได้มากน้อยเพียงใด

0. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตั้งใจฟังครูสอนตลอดเวลา

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบ	มั่นใจมากที่สุด	ให้	6	คะแนน
ตอบ	มั่นใจมาก	ให้	5	คะแนน
ตอบ	มั่นใจค่อนข้างมาก	ให้	4	คะแนน
ตอบ	มั่นใจค่อนข้างน้อย	ให้	3	คะแนน
ตอบ	มั่นใจน้อย	ให้	2	คะแนน
ตอบ	มั่นใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนต่ำ

2. แบบสอบถามสำหรับมารดาของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของมารดา โดยให้มารดาของนักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของตนเอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับกิจกรรมที่มารดามีส่วนร่วมหรือเข้าร่วมกับทางโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย โดยให้มารดาเลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของตน จำนวน 14 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นที่ประมาณได้จากกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์มีค่าเท่ากับ .84

ตัวอย่าง แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

0. ท่านเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษาของโรงเรียน

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้			
ตอบ	เป็นประจำ	ให้	4 คะแนน
ตอบ	บ่อยครั้ง	ให้	3 คะแนน
ตอบ	น้อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
ตอบ	ไม่เคยเลย	ให้	1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มารดาที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
มาก

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มารดาที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
น้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิด นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ คือ ระดับความมั่นใจมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด โดยให้มารดาเลือกตอบให้ตรงกับระดับความมั่นใจว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมในการส่งเสริมด้านการเรียนแก่นักเรียนได้มากน้อยเพียงใด จำนวน 26 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นที่ประมาณได้จากกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์หามีค่าเท่ากับ .95

ตัวอย่าง แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ โดยพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเพียงหนึ่งช่องที่ตรงกับระดับความมั่นใจของท่านว่าจะปฏิบัติตามข้อความนั้นได้มากน้อยเพียงใด

0. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** ให้คำแนะนำเพื่อให้ลูกได้เลือกทำในกิจกรรมที่ลูกถนัดหรือสนใจ

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบ	มั่นใจมากที่สุด	ให้	6	คะแนน
ตอบ	มั่นใจมาก	ให้	5	คะแนน
ตอบ	มั่นใจค่อนข้างมาก	ให้	4	คะแนน
ตอบ	มั่นใจค่อนข้างน้อย	ให้	3	คะแนน
ตอบ	มั่นใจน้อย	ให้	2	คะแนน
ตอบ	มั่นใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการจะวัดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ได้แก่

1.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับกิจกรรมที่มารดามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างข้อคำถาม

1.2 การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

2. กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการจากการศึกษาในข้อ 1 โดยผู้วิจัยเขียนนิยามตามลักษณะที่ต้องการวัด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา และการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

3. เขียนข้อความให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดข้อความ แบ่งเป็น

3.1 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดามีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

3.2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ

4. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ ความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในข้อความ แล้วใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป พบว่า แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ผ่านเกณฑ์ 14 ข้อ และการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ผ่านเกณฑ์ 26 ข้อ

5. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ผู้วิจัยจะศึกษา จำนวน 372 คน ได้แก่ มารดาของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6) จำนวน 180 คน และมารดาของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) จำนวน 192 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการทดสอบความแตกต่างรายข้อของ

กลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำโดยใช้สถิติ t-test แล้วเลือกข้อความที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกข้อความแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

6.1 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

6.2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือไปติดต่อขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ที่จะนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เตรียมแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน และแบบสอบถามสำหรับมารดาของนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน วางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง แบ่งเป็น
 - 3.1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ผู้วิจัยทำการอธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้นักเรียนเข้าใจตรงกันก่อนลงมือทำแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักเรียนภายในวันนั้น
 - 3.2 แบบสอบถามสำหรับมารดาของนักเรียน ผู้วิจัยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องให้มารดาของนักเรียนตอบแบบสอบถาม โดยให้นักเรียนนำแบบสอบถามสำหรับมารดาของนักเรียนกลับไปให้กับมารดาตอบที่บ้านของนักเรียน และบอกให้นักเรียนนำกลับมาในวันถัดไป ซึ่งผู้วิจัยจะไปดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมา
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows
3. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 2
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 4
7. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 5
8. วิเคราะห์หาอำนาจการทำนายโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 6

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 – 3 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้โดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นของนักเรียน ระดับการศึกษาของมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน และการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้สถิติ t-test

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

2.4 การทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

2.5 การทดสอบสมมติฐานข้อ 5 ที่กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

2.6 การทดสอบสมมติฐานข้อ 6 ที่กล่าวว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์นอกเหนือสมมติฐาน การวิเคราะห์กลุ่มย่อยเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ใน 11 กลุ่มย่อย โดยใช้สถิติ t-test

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R^2	แทน	ค่าอำนาจในการทำนาย
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปร
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นของนักเรียน ระดับการศึกษาของมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน และการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	172	46.2
หญิง	200	53.8
รวม	372	100
2. ระดับชั้น		
ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6)	180	48.4
ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3)	192	51.6
รวม	372	100
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	9	2.4
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	129	34.7
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	234	62.9
รวม	372	100
4. ระดับการศึกษาของมารดา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	338	90.9
ปริญญาตรี	34	9.1
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	372	100
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา		
$(\bar{X} = 38.55, S.D. = 7.99)$		
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก	172	46.2
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย	200	53.8
รวม	372	100

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
6. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ($\bar{X} = 118.45, S.D. = 20.78$)		
มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง	202	54.3
มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ	170	45.7
รวม	372	100
7. การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 119.57, S.D. = 20.79$)		
มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูง	183	49.2
มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนต่ำ	189	50.8
รวม	372	100

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีทั้งหมด 372 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และเป็นเพศชาย จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 ระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ระดับช่วงชั้นที่ 3 มีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และระดับช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ส่วนระดับการศึกษาของมารดา พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 90.9 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1

สำหรับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน แบ่งกลุ่มโดยใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ พบว่า มารดาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา พบว่า มารดาส่วนใหญ่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 และมีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 และการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมี

การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนต่ำ จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 และมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test ตัวแปรอิสระคือ เพศ และตัวแปรตามคือ การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	172	116.67	21.09	- 2.506*	.013
หญิง	200	122.06	20.25		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนสูงกว่านักเรียนเพศชาย แสดงว่าสมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการสนับสนุน

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้สถิติ t-test ตัวแปรอิสระคือ ระดับชั้น และตัวแปรตามคือ การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ช่วงชั้นที่ 2	180	118.57	23.40		
				-.891	.374
ช่วงชั้นที่ 3	192	120.51	18.01		

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 และนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน แสดงว่าสมมติฐานข้อที่ 2 ไม่ได้รับการสนับสนุน

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ตัวแปรอิสระคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตัวแปรตามคือ การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ดังตาราง 7

ตาราง 7 วิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	12631.077	6315.539	15.769*	.000
ภายในกลุ่ม	369	147788.2	400.510		
รวม	371	160419.3			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อเปรียบเทียบว่ามีคู่ใดบ้างที่มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน โดยวิธีของ Tukey ดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	ผลสัมฤทธิ์สูง
		104.78	112.65	123.95
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	104.78	-	-7.873	-19.171*
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	112.65		-	-11.298*
ผลสัมฤทธิ์สูง	123.95			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (ตาราง 8) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าสมมติฐานข้อที่ 3 ได้รับการสนับสนุน

2.4 การทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ตัวแปรอิสระคือ ระดับการศึกษาของมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา และตัวแปรตามคือ การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ดังตาราง 9

ตาราง 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ตามระดับการศึกษาของมารดา และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระดับการศึกษาของมารดา	1	122.641	122.641	.282	.596
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา	1	280.648	280.648	.645	.422
ระดับการศึกษาของมารดา×การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา	1	124.977	124.977	.287	.592
ความคลาดเคลื่อน	368	160009.86	434.809		
รวม	371	160419.32			

จากตาราง 9 พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง ระดับช่วงชั้นที่ 2 ระดับช่วงชั้นที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง และมารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ ผลปรากฏดังตาราง 10 แสดงว่าสมมติฐานข้อที่ 4 ไม่ได้รับการสนับสนุน

ตาราง 10 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ใน 8 กลุ่มย่อย

กลุ่มย่อย	n	ระดับการศึกษาของมารดา	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา	
			ปฏิสัมพันธ์	ปฏิสัมพันธ์
เพศชาย	172	.648	.372	.050
เพศหญิง	200	2.065	.372	.619
ช่วงชั้นที่ 2	180	.603	.159	.054
ช่วงชั้นที่ 3	192	.009	.329	.804

ตาราง 10 (ต่อ)

กลุ่มย่อย	n	ระดับการศึกษาของ มารดา	การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของโรงเรียนของ มารดา	ปฏิสัมพันธ์
ผลสัมฤทธิ์สูง	234	.099	1.278	1.509
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	129	2.191	.005	.020
มารดามีการรับรู้ ความสามารถในการ ส่งเสริมด้านการเรียนสูง	202	.222	2.743	.165
มารดามีการรับรู้ ความสามารถในการ ส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ	170	.310	.000	.007

2.5 การทดสอบสมมติฐานข้อ 5 ที่กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของ
มารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

	การรับรู้ความสามารถในการ ส่งเสริมด้านการเรียนของ มารดา	การรับรู้ความสามารถของ ตนด้านการเรียนของนักเรียน
การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริม ด้านการเรียนของมารดา	1	.194**
การรับรู้ความสามารถของตนด้านการ เรียนของนักเรียน		1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสมมติฐานข้อที่ 5 ได้รับการสนับสนุน

2.6 การทดสอบสมมติฐานข้อ 6 ที่กล่าวว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise ตัวแปรทำนายคือ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา และการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และตัวแปรเกณฑ์คือ การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

ตัวทำนาย	Model 1			Model 2			Model 3			Model 4		
	B	SE B	β	B	SE B	β	B	SE B	β	B	SE B	β
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	13.75	1.89	.35***	13.04	1.88	.33***	14.50	1.92	.37***	17.06	2.32	.44***
การรับรู้ความสามารถในการ ส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา				.15	.05	.15**	.16	.05	.16**	.15	.05	.15**
ระดับชั้น							6.24	2.04	.15**	6.86	2.06	.16**
เพศ										-4.69	2.38	-.11*
R ²		.12			.15			.17			.18	
F		52.55***			31.99***			24.93***			19.81***	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 12 พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 12 ($R^2 = .12$, $F = 52.55$, $p < .001$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 15 ($R^2 = .15$, $F = 31.99$, $p < .001$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และระดับชั้น ร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 17 ($R^2 = .17$, $F = 24.93$, $p < .001$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ระดับชั้น และเพศ ร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 18 ($R^2 = .18$, $F = 19.81$, $p < .001$)

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวทำนาย (β) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด ($\beta = .44$, $t = 7.36$, $p < .001$) หมายความว่า เมื่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูง ในทางกลับกันเมื่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนต่ำ ตัวทำนายรองลงมาคือ ระดับชั้น ($\beta = .16$, $t = 3.33$, $p < .01$) หมายความว่า นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นสูงกว่าจะมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่ำกว่า ตัวทำนายลำดับต่อมาคือ การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา ($\beta = .15$, $t = 3.25$, $p < .01$) หมายความว่า มารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง นักเรียนก็จะยังมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงตามไปด้วย และตัวทำนายลำดับสุดท้ายคือ เพศ ($\beta = -.11$, $t = -1.97$, $p = .05$) หมายความว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน โดยในการศึกษาครั้งนี้เพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่าเพศชาย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 6 ได้รับการสนับสนุน

เนื่องจากไม่พบผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา แต่ผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาอาจมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเฉพาะตัวแปรการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ดังตอนที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์นอกเหนือสมมติฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ใน 11 กลุ่มย่อย โดยใช้สถิติ t-test ดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ใน 11 กลุ่มย่อย

กลุ่มย่อย	การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของ โรงเรียนของ มารดา		n	\bar{X}	S.D.	t	p
	น้อย	มาก					
เพศชาย	น้อย	มาก	101	118.49	20.39	1.346	.180
	น้อย	มาก	71	114.10	21.93		
เพศหญิง	น้อย	มาก	99	121.96	19.50	-.066	.948
	น้อย	มาก	101	122.15	21.07		
ช่วงชั้นที่ 2	น้อย	มาก	93	120.29	21.36	1.022	.308
	น้อย	มาก	87	116.72	25.40		
ช่วงชั้นที่ 3	น้อย	มาก	107	120.13	18.80	-.322	.748
	น้อย	มาก	85	120.98	17.06		
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	น้อย	มาก	5	117.20	13.46	1.66	.141
	น้อย	มาก	4	89.25	35.04		
ผลสัมฤทธิ์ปานกลาง	น้อย	มาก	69	113.10	21.19	.274	.785
	น้อย	มาก	60	112.13	18.60		
ผลสัมฤทธิ์สูง	น้อย	มาก	126	124.21	18.46	.220	.826
	น้อย	มาก	108	123.64	21.17		

ตาราง 13 (ต่อ)

กลุ่มย่อย	การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของ โรงเรียนของ มารดา					
		n	\bar{X}	S.D.	t	p
มารดาต่ำกว่า ปริญญาตรี	น้อย	182	120.20	19.68	.439	.661
	มาก	156	119.20	22.40		
มารดาจบปริญญาตรี	น้อย	18	120.22	23.44	.754	.457
	มาก	16	115.19	13.56		
มารดามีการรับรู้ ความสามารถในการ ส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ	น้อย	123	116.72	18.87	-.143	.886
	มาก	47	117.21	22.53		
มารดามีการรับรู้ ความสามารถในการ ส่งเสริมด้านการเรียนสูง	น้อย	77	125.77	20.55	2.068*	.040
	มาก	125	119.43	21.48		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนต่างกัน ใน 10 กลุ่มย่อย ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง ระดับช่วงชั้นที่ 2 ระดับช่วงชั้นที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มารดาจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มารดาจบการศึกษาปริญญาตรี มารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนต่ำ และ มารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้าน การเรียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักเรียนในกลุ่มย่อยมารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้าน การเรียนสูง พบว่า นักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อยมีการรับรู้ความสามารถของ ตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3 สรุปสาระสำคัญของการวิจัยและผลของการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
4. เพื่อหาปัจจัยที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
4. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
5. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก
6. มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) และระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 372 คน และมารดาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 2 ฉบับ คือ

1. แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับชั้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

จำนวน 30 ข้อ

2. แบบสอบถามสำหรับมารดาของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของมารดา ได้แก่ ระดับการศึกษาของมารดา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

จำนวน 26 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows

2. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับการศึกษาของมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นของนักเรียน โดยใช้สถิติ t-test และตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. ทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

6. วิเคราะห์หาปัจจัยที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน โดยนักเรียนเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่านักเรียนเพศชาย
2. นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 และนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
5. การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก
6. ตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้น การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และเพศ
7. นักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนต่างกัน ใน 10 กลุ่มย่อย มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักเรียนในกลุ่มย่อยมารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง พบว่า นักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก

อภิปรายผล

1. จากสมมติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน และผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเพศหญิงและนักเรียนเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย โดยในการศึกษานี้พบว่า นักเรียนเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนเพศชาย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เต็มฤทัย เมฆสุวรรณ (2547: 85 - 86) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนมีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนเกี่ยวกับความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และความคาดหวังในผลลัพธ์ระหว่างนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย และการศึกษาของ นงลักษณ์ ปิงประวัติ (2547. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน โดยนักเรียนเพศชายมีแนวโน้มที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ตสูงกว่านักเรียนเพศหญิง และการศึกษาของ ทิพย์วิมล พัวเจริญสิน (2552: 80) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่มีเพศ และระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนหญิงที่มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีความสามารถในการอ่านโดยรวมสูงกว่านักเรียนชาย จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า เพศที่ต่างกันทำให้การรับรู้ความสามารถของตนในบริบทด้านต่าง ๆ นั้นแตกต่างกัน เพศหญิงและเพศชาย จะมีความสามารถแตกต่างกันไปในด้านต่าง ๆ อาจเป็นเพราะธรรมชาติของแต่ละเพศจะมีความถนัดในเรื่องที่ต่างกัน ทำให้เมื่อมีการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนในเรื่อง ๆ หนึ่งก็จะพบผลของความแตกต่างทางเพศที่ต่างกันไป

2. จากสมมติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 และผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 และนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ชมพูนุช เตชะนิตตา (2550: 56-62) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้ความสามารถของตนเองกับความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายและอาชีพศึกษาที่มีชั้นเรียนต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือนักเรียนระดับชั้น ม.5 และ ปวช.2 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่านักเรียนระดับชั้น ม.6 และ ปวช.3 ซึ่งอาจเนื่องมาจากการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทั้งในระดับช่วงชั้นที่ 2 และระดับช่วงชั้นที่ 3 จึงทำให้นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองของนักเรียนพบว่า ระดับชั้นของนักเรียนเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนได้ และเป็นตัวทำนายที่ดีอันดับ 2 รองจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงว่าระดับชั้นยังมีความเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน

3. จากสมมติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย และสอดคล้องกับการศึกษาของ อนันต์ ดุลยพีรดิศ (2547: 125) เรื่อง ความสามารถในการฟื้นฝาคูปลรรอค การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน และนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และดีเลิศ รับรู้ว่าตนมีความสามารถด้านการเรียนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเลิศมีการรับรู้ว่าจะมีความสามารถด้านการเรียนมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และการศึกษาของ กมลพันธ์ คำสินัด (2548. บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถทางวิชาการและการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีระดับการรับรู้ความสามารถทางวิชาการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีการรับรู้ความสามารถทางวิชาการสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กล่าวคือ เมื่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนก็จะรับรู้ว่าจะมีความสามารถที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ เป็นไปตามทฤษฎีของแบนดูรา (Bandura. 1986: 399-401) แบนดูรา กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของบุคคลนั้นมาจาก

ความสำเร็จจากการกระทำ การประสบความสำเร็จจะช่วยให้บุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มมากขึ้น ตรงกันข้ามกับความล้มเหลวจะทำให้บุคคลประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำลง

4. จากสมมติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน และผลการศึกษาพบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดาที่ส่งผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของต่างประเทศ คือ การศึกษาของ เดียร์ริง และคณะ (Dearing; et al. 2006: 653-664) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของเด็ก และความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก โดยทำการศึกษหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนกับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก และอิทธิพลของระดับการศึกษาของมารดาที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก พบว่า ระดับการศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเขียนของเด็ก แต่เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนของมารดา และความสามารถในการอ่านเขียนของเด็กแล้ว พบว่า เด็กที่มารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปกติ แต่มีระดับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนสูงจะมีความสามารถในการอ่านเขียนสูงกว่าเด็กที่มารดามีระดับการศึกษาสูง แต่มีระดับการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงเรียนต่ำ ผู้วิจัยเห็นว่าการที่ไม่พบปฏิสัมพันธ์นั้นอาจเป็นเพราะระดับการศึกษาของมารดาที่ ผู้วิจัยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมารดาจะอยู่ในระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวนมากถึง 338 คน ในระดับปริญญาตรีมีเพียง 34 คน และสูงกว่าปริญญาตรีไม่มีเลย ซึ่งอาจเป็นการแบ่งกลุ่มระดับการศึกษาของมารดาที่หยابไปทำให้เกิดความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่าง จึงไม่พบผลปฏิสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์เนื้อหาสมมติฐานของผู้วิจัยในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดา ใน 11 กลุ่มย่อย พบผลของความแตกต่างในกลุ่มย่อยมารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง ซึ่งพบว่านักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อยมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลที่พบดังกล่าว ความแตกต่างของตัวแปรการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของมารดานั้นยังคงมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนเฉพาะในกลุ่มที่มารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูงเท่านั้น

5. จากสมมติฐานข้อ 5 ที่กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก และผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัย และสอดคล้องกับการศึกษาของแบนดูรา (Bandura, 1996: 1206-1222) ที่ศึกษาอิทธิพลจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนในบทบาทด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียน รวมทั้งศึกษากับมารดา และครูของเด็กนักเรียนด้วย ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และความปรารถนาทางการเรียนของมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของเด็กนักเรียน และความปรารถนาทางการเรียนของเด็กนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001 และพบว่าอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดาส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของเด็กนักเรียนในการจัดการกับการเรียนรู้และการทำงานของเด็ก มารดาที่เชื่อว่าตนเองสามารถส่งเสริมความสามารถของเด็กได้ก็จะทำให้ความปรารถนาทางการเรียนของเด็กสูงขึ้นด้วย และสอดคล้องกับการศึกษาของ ลินช (Lynch, 2002: 54-67) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองของบิดามารดา การรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้อ่านของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน และเพศของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองของมารดากับการรับรู้ตนเองเกี่ยวกับการเป็นผู้อ่านของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่า มารดาจำนวนมากเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะช่วยปรับปรุงให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของเด็กดีขึ้น จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า มารดาสามารถช่วยส่งเสริมหรือช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องของการเรียนให้นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ยิ่งมารดามีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนมาก นักเรียนก็จะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้นด้วย และจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากขึ้น

6. จากสมมติฐานข้อ 6 ที่กล่าวว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน และผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้น การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา และเพศ ซึ่งตัวแปรที่สามารถทำนายได้ดีที่สุดคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นไปตามผลการศึกษาของในส่วนของการเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ เมื่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงไปด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การเรียนของนักเรียน และเป็นตัวทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ดีที่สุด ตัวแปรที่สามารถทำนายได้รองลงมาคือ ระดับชั้น ซึ่งในส่วนของผลการศึกษเปรียบเทียบไม่พบความแตกต่างกัน แต่พบผลในส่วนของการทำนายที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้ แสดงว่า ระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ตัวแปรที่สามารถทำนายได้รองลงมาคือ การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดาที่สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้อีกตัวแปรหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน ในงานวิจัยนี้ และตัวแปรสุดท้ายที่สามารถทำนายได้คือ เพศ ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศ ที่พบว่าเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่าเพศชาย แสดงว่าตัวแปรเพศมีความความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนนั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพศ และระดับชั้น ดังนั้นครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรเข้าใจในธรรมชาติและความแตกต่างของนักเรียน จัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม มีบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของนักเรียน เพื่อช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนักเรียน เพราะเมื่อนักเรียนรับรู้ว่าคุณมีความสามารถก็จะเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และมั่นใจที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการเรียนได้ดีขึ้น

2. จากผลการศึกษาที่พบว่า การรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดากับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก ดังนั้นมารดาควรเอาใจใส่ดูแล คอยช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน มารดาควรส่งเสริมและช่วยให้นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนให้สูงขึ้นได้ โดยการให้คำแนะนำเรื่องการเรียนรู้ ส่งเสริมกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ การให้กำลังใจ การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนักเรียน และจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ และประสบความสำเร็จทางด้านการเรียน

3. จากผลการศึกษาที่พบว่า นักเรียนในกลุ่มมารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อย นักเรียนจะมีการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มารดามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมาก ดังนั้นควรมีการฝึกอบรมมารดาให้มารดาที่มีการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนสูง เพื่อให้มารดามีความมั่นใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียน และให้คำแนะนำแก่มารดาในการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นผลดีกับนักเรียนทำให้นักเรียนรับรู้ถึงความสามารถของตนเองด้านการเรียนได้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. หากมีการศึกษาซ้ำเรื่องนี้เป็นตัวแปรระดับการศึกษาของมารดา ควรแบ่งระดับการศึกษาของมารดาให้ละเอียดกว่านี้
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมในตัวแปรอื่นที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน เช่น แผนการเรียนของนักเรียน รายได้ของครอบครัว อาชีพของมารดา การอบรมเลี้ยงดู การรับรู้ความสามารถในการทำกับตน เป็นต้น
3. ศึกษาการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของบิดา เพื่อดูว่ามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียน เหมือนกับมารดาหรือไม่
4. ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กมลพันธ์ ดำสินิล. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถทางวิชาการและการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพูนุช เตชะนัดตา. (2550). *การรับรู้ความสามารถของตนเองกับความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. การค้นคว้าแบบอิสระ วท.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2549). *เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย:แนวทางสู่ความสำเร็จ*. นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ต โปรเกรสซีฟ.
- ณาดยา อุฑารัตน์. (2549). *พัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนกลุ่มรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เต็มฤทัย เมฆสุวรรณ. (2547). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการสอนของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงศรี ชำนาญกิจ. (2548). *การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนด้านวิชาการที่มีรูปแบบการตอบแตกต่างกัน*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์วิมล พัวเจริญสิน. (2552). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 ที่มีเพศและระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนแตกต่างกัน*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นงลักษณ์ ปิงประวัตติ. (2547). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้อินเทอร์เน็ต*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (วารสารสนเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพร ปรีชามารถ. (2545). *จิตวิทยาการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีป จินฉี. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรภรณ์ สังข์ทอง. (2550). *พัฒนาการของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาสลักษณ์ ชวัลลี. (2538). *การรับรู้ความสามารถของตนในเรื่องอาชีพ : ตัวแปรที่น่าสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการทำงาน*. *วารสารจิตวิทยา*. 2(1): 97-109.
- _____. (2543, เมษายน). *การรับรู้ความสามารถของตน*. *สารานุกรมศึกษาศาสตร์*. (19): 29-37.
- สมโภชน์ เขี่ยมสุภาษิต. (2541). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริวรรณ อัครกุล. (2528). *ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานที่กำหนดของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา กฤษณะเศรณี. (2542). *ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความจำต่อความเชื่อในความสามารถของตนเอง และความสามารถในการระลึกตามลำดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมรรัตน์ บุญผไท. (2546). *ผลของการใช้บันทึกการเรียนรู้ในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- อนันต์ ดุลยพีรดิศ. (2547). *ความสามารถในการฟื้นฟ้อุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน และนิสัยในการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Bandura, Albert. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavior. *Psychological Review*. 84(2): 191-215.
- _____. (1986). *Social foundations of thought and action : A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- _____. (1994). Self-Efficacy. In *Encyclopedia of Human Behavior*, V.4. pp. 77-81. Academic Press, Inc.
- _____. (1996, June). Multifaceted Impact of Self-Efficacy Beliefs on Academic Functioning. *Child Development*. 67(3): 1206-1222.
- Bandura, Albert.; et al. (2001, January/February). Self-Efficacy Beliefs as Shapers of Children's Aspirations and Career Trajectories. *Child Development*. 72(1): 187-206.
- Bong, Mimi. (1997). Generality of Academic Self-Efficacy Judgment : Evidence of Hierarchical Relations. *Journal of Educational Psychology*. 89(4): 696-709.
- Dearing, Eric.; et al. (2004). The promotive effects of family educational involvement for low-income children's literacy. *Journal of School Psychology*. 42: 445-460. Retrieved August 20, 2009, from <http://www.sciencedirect.com>
- Dearing, Eric.; et al. (2006, November). Family Involvement in School and Low-Income Children's Literacy: Longitudinal Associations Between and Within Families. *Journal of Educational Psychology*. 98(4): 653-664.
- Griffiths, Jane Helen. (2006). *Academic self-efficacy, career self-efficacy, and psychosocial identity development: A comparison of female college students from differing socioeconomic status groups*. United States: North Carolina. Retrieved August 20, 2009, from <http://proquest.umi.com/pqdweb>
- Hoover-Dempsey, Kathleen V.; Bassler, Otto C.; & Brissie, Jane S. (1992, May/June). Explorations in Parent-School Relations. *Journal of Education Research*. 85(5): 287-294.

- Lust, John A.; Celuch, Kevin G.; & Showers, Linda S. (1993). A Note on Issues Concerning the Measurement of Self-Efficacy. *Journal of Applied Social Psychology*. 23(17): 1426-1434.
- Lynch, Jacqueline. (2002). Parents' self-efficacy beliefs, parents' gender, children's reader self-perceptions, reading achievement and gender. *Journal of Research in Reading*. 25(1): 54-67. Retrieved May 20, 2009, from <http://search.ebscohost.com>
- Pajares, Frank; & Miller, M. David. (1994, June). Role of Self-Efficacy and Self-Concept Beliefs in Mathematical Problem Solving: A Path Analysis. *Journal of Educational Psychology*. 86(2): 193-203.
- Schunk, Dale H. (2004). *Learning Theories An Educational Perspective*. 4th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Tomul, Ekber; & Celik, Kazim. (2009, January). The relationship between the students' academics achievement and their socioeconomic level: cross regional comparison. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 1: 1199-1204. Retrieved August 14, 2009, from <http://www.sciencedirect.com>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ประณต คำฉิม
ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา
ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
ของมารดา

ข้อความ	ค่า IOC	หมายเหตุ
1. ท่านเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษาของโรงเรียน	1	ใช้ได้
2. ท่านเข้าร่วมการประชุมในชั้นเรียนกับครูประจำชั้นเพื่อรับทราบผลการเรียน และรับฟังข้อเสนอแนะในการเรียนของนักเรียน	0.66	ใช้ได้
3. ท่านให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการขอรับบริจาค ทุนการศึกษาของโรงเรียน	1	ใช้ได้
4. ท่านสนับสนุนให้บุตรร่วมกิจกรรมกีฬาของโรงเรียน	1	ใช้ได้
5. ท่านเข้าร่วมชมผลงานหรือการแสดงของนักเรียนในโอกาส ต่างๆ ที่ ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันภาษาไทย	1	ใช้ได้
6. ท่านให้การสนับสนุนนักเรียนในการไปทัศนศึกษากับทางโรงเรียน	1	ใช้ได้
7. ท่านให้การสนับสนุนนักเรียนในการไปเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี หรือ การเข้าค่ายอื่นๆ ของโรงเรียน	1	ใช้ได้
8. ท่านสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียน เช่น การปลูกต้นไม้ การทำความสะอาด	1	ใช้ได้
9. ท่านสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์งดสูบบุหรี่ การรณรงค์รักษา สิ่งแวดล้อม	1	ใช้ได้
10. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมวันแม่แห่งชาติที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	1	ใช้ได้
11. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	1	ใช้ได้
12. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น การแห่เทียนพรรษา การเวียนเทียน หรือการทำบุญของโรงเรียน	1	ใช้ได้
13. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีวันสำคัญของไทยที่ทางโรงเรียน จัดขึ้น เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง	1	ใช้ได้
14. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมงานวันขึ้นปีใหม่ของโรงเรียน	1	ใช้ได้

ตาราง 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริม
ด้านการเรียนของมารดา

ข้อความ	ค่า IOC	หมายเหตุ
1. ให้คำแนะนำเพื่อให้ลูกได้เลือกทำในกิจกรรมที่ลูกถนัดหรือสนใจ	1	ใช้ได้
2. จัดสรรเวลาเพื่อพาลูกไปร่วมกิจกรรมที่ลูกชอบ	0.66	ใช้ได้
3. ให้คำแนะนำและสนับสนุนให้ลูกได้เลือกเรียนในวิชาที่ถนัดหรือสนใจ	1	ใช้ได้
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหนังสือที่ลูกชอบอ่าน	1	ใช้ได้
5. จัดหาหนังสือที่ลูกชอบอ่านมาให้ลูกได้	1	ใช้ได้
6. ให้ลูกได้เรียนพิเศษเพิ่มเติมเมื่อลูกต้องการ	0.33	ตัดทิ้ง
7. ชี้ให้ลูกเห็นความสำคัญของการศึกษา	1	ใช้ได้
8. พูดคุยกับลูกให้รู้ถึงประโยชน์ของการศึกษา	1	ใช้ได้
9. ชี้แนะให้เห็นความสำคัญของแต่ละวิชาที่เรียน	1	ใช้ได้
10. ให้การสนับสนุนหรือร่วมมือในกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน	0.66	ใช้ได้
11. ให้ความมั่นคงต่ออนาคตทางการศึกษาของลูก	0.33	ตัดทิ้ง
12. ให้การสนับสนุนลูกจนกว่าจะจบการศึกษา	0.66	ใช้ได้
13. กล่าวชมเชยเมื่อลูกทำการบ้านเสร็จ	1	ใช้ได้
14. ให้รางวัลที่เหมาะสมเมื่อลูกทำคะแนนดี	1	ใช้ได้
15. ให้กำลังใจเมื่อลูกทำคะแนนไม่ดีหรือสอบตก	1	ใช้ได้
16. ให้ความสะดวกสบายต่อการเดินทางไป-กลับโรงเรียนของลูก	1	ใช้ได้
17. จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้ลูกตามที่ต้องการ	1	ใช้ได้
18. ช่วยสอนการบ้านลูกได้	1	ใช้ได้
19. หาคนที่เหมาะสมมาช่วยสอนการบ้านลูกได้	0.33	ตัดทิ้ง
20. ตรวจการบ้านของลูกได้	1	ใช้ได้
21. ตรวจสอบว่าลูกทำการบ้านครบตามที่ครูสั่ง	1	ใช้ได้
22. ให้ความเชื่อมั่นต่อลูกในการช่วยเหลือเรื่องการบ้าน	1	ใช้ได้
23. บริหารเวลาเพื่อให้มีเวลามาช่วยอธิบายหรือช่วยเหลือการบ้าน	1	ใช้ได้
24. ให้การดูแลเรื่องการแต่งกายไปโรงเรียน	0.66	ใช้ได้
25. ให้คำแนะนำเรื่องการพูดจาที่เหมาะสมกับครู	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ	ค่า IOC	หมายเหตุ
26. ให้คำปรึกษาเรื่องการคบเพื่อน	1	ใช้ได้
27. ให้คำแนะนำในการประพฤติปฏิบัติในโรงเรียนแก่ลูก	0.66	ใช้ได้
28. ชี้แนะหรือให้เหตุผลเมื่อมีการลงโทษลูก เมื่อลูกทำผิดกฎของโรงเรียน	0.66	ใช้ได้
29. คอยดูแลไม่ให้ลูกไปโรงเรียนสาย	1	ใช้ได้

เหลือทั้งหมด 26 ข้อ

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า t ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนของ
มารดา

ข้อที่	r	t
1	.52	9.43
2	.54	9.54
3	.49	8.87
4	.38	5.60
5	.64	12.09
6	.45	6.49
7	.44	5.90
8	.61	11.58
9	.62	11.44
10	.61	10.98
11	.71	14.59
12	.67	13.05
13	.71	13.19
14	.69	13.73

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า t ของแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียนของมารดา

ข้อที่	r	t
1	.67	11.81
2	.68	12.75
3	.71	11.84
4	.72	12.92
5	.66	11.76
6	.73	11.66
7	.74	13.38
8	.70	12.60
9	.67	13.16
10	.67	10.75
11	.68	11.08
12	.72	12.98
13	.61	9.74
14	.61	10.80
15	.67	12.12
16	.66	12.28
17	.67	13.74
18	.71	12.93
19	.71	12.63
20	.68	12.72
21	.66	12.19
22	.71	11.89
23	.66	11.90
24	.69	12.07
25	.66	12.32
26	.65	9.52

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

แบบสอบถามนักเรียน

คำชี้แจง

- แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน จำนวน 30 ข้อ
- แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนด้านการเรียน ข้อคำถามแต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

วิลาวัณย์ ดาราฉาย

นิสิตสาขาจิตวิทยาพัฒนาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความ เป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ ชาย หญิง

2. ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. เกรดเฉลี่ยสะสม _____

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ โดยพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเพียงหนึ่งช่องที่ตรงกับระดับความมั่นใจของนักเรียนว่าจะสามารถปฏิบัติตามข้อความนั้นได้มากน้อยเพียงใด

1. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

3. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตั้งใจฟังครูสอนตลอดเวลา

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

4. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำความเข้าใจปัญหาได้ด้วยตนเอง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

5. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตั้งใจเรียนในเวลาเรียน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

6. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตอบคำถามในชั้นเรียนได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

7. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ แก้ไขงานที่บกพร่องได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

8. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ มุ่งมั่นและตั้งใจทำงานยาก ๆ ได้จนสำเร็จ

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

9. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ หาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

10. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำข้อสอบได้ด้วยตนเอง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

11. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ วางแผนในการทำงานได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

12. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ อธิบายการบ้านให้เพื่อนฟังได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

13. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ แก้ปัญหาในการทำงานได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

14. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ใช้เวลาว่างในการค้นคว้าเพิ่มเติมได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

15. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำงานได้จนสำเร็จถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรค

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

16. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ พัฒนาการทำงานของตนได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

17. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ยอมรับได้กับผลของงานที่ข้าพเจ้าได้ทำ

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

18. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตั้งใจที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

19. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ใช้ความพยายามแก้ไขปัญหาในการเรียน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

20. ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทบทวนบทเรียนหลังเรียนได้ด้วยตนเอง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

21. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำการบ้านได้โดยไม่ต้องลอกของเพื่อน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

22. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตรวจสอบความถูกต้องของงานได้ด้วยตนเอง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

23. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำงานที่ทำทลายความสามารถของตนเองจนสำเร็จได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

24. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ เพิ่มความคาดหวังในการทำงาน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

25. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ปรับปรุงตนเองให้ทำสิ่งที่ถูกต้องได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

26. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ปรับเปลี่ยนวิธีการในการทำงานได้ถ้างานออกมาไม่ดี

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

27. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ แก้ไขงานที่ผิดพลาดให้ถูกต้องได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

28. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่น

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

29. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ทำงานที่ได้รับมอบหมายส่งทันตามกำหนด

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

30. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ยอมรับความผิดพลาดจากการกระทำของตนเองได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามมารดา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 – 3 จึงขอความกรุณาจากมารดาของนักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้
2. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตรงตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ ทุกตอน และตอบตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพราะแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เท่านั้นที่จะสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้
3. ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน และการเรียนของนักเรียน ซึ่งจะนำข้อมูลไปใช้ในการทำวิจัยเท่านั้น และวิเคราะห์ผลออกมาเป็นภาพรวม
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมารดา
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 14 ข้อ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียน จำนวน 26 ข้อ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

วิลาวัณย์ ดาราฉาย
 นิสิตสาขาจิตวิทยาพัฒนาการ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมารดา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าตัวเลือกที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ท่านเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษาของโรงเรียน

_____ เป็นประจำ

_____ บ่อยครั้ง

_____ น้อยครั้ง

_____ ไม่เคยเลย

2. ท่านเข้าร่วมการประชุมในชั้นเรียนกับครูประจำชั้นเพื่อรับทราบผลการเรียน และรับฟังข้อเสนอแนะในการเรียนของนักเรียน

_____ เป็นประจำ

_____ บ่อยครั้ง

_____ น้อยครั้ง

_____ ไม่เคยเลย

3. ท่านให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการขอรับบริจาคทุนการศึกษาของโรงเรียน

_____ เป็นประจำ

_____ บ่อยครั้ง

_____ น้อยครั้ง

_____ ไม่เคยเลย

4. ท่านสนับสนุนให้บุตรร่วมกิจกรรมกีฬาของโรงเรียน

_____ เป็นประจำ

_____ บ่อยครั้ง

_____ น้อยครั้ง

_____ ไม่เคยเลย

5. ท่านเข้าร่วมชมผลงานหรือการแสดงของนักเรียนในโอกาส ต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ วันภาษาไทย

_____ เป็นประจำ

_____ บ่อยครั้ง

_____ น้อยครั้ง

_____ ไม่เคยเลย

6. ท่านให้การสนับสนุนนักเรียนในการไปทัศนศึกษากับทางโรงเรียน

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
-----------	-----------	-----------	-----------

7. ท่านให้การสนับสนุนนักเรียนในการไปเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี หรือการเข้าค่ายอื่นๆ ของโรงเรียน

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
-----------	-----------	-----------	-----------

8. ท่านสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียน เช่น การปลูกต้นไม้ การทำความสะอาด

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
-----------	-----------	-----------	-----------

9. ท่านสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมการรณรงค์ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
รณรงค์งดสูบบุหรี่ รณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
-----------	-----------	-----------	-----------

10. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมวันแม่แห่งชาติที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
-----------	-----------	-----------	-----------

11. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย
-----------	-----------	-----------	-----------

12. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น การแห่เทียนพรรษา การเวียนเทียน หรือการทำบุญของโรงเรียน

เป็นประจำ

บ่อยครั้ง

น้อยครั้ง

ไม่เคยเลย

13. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีวันสำคัญของไทยที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง

เป็นประจำ

บ่อยครั้ง

น้อยครั้ง

ไม่เคยเลย

14. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมงานวันขึ้นปีใหม่ของโรงเรียน

เป็นประจำ

บ่อยครั้ง

น้อยครั้ง

ไม่เคยเลย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการส่งเสริมด้านการเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ โดยพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเพียงหนึ่งช่องที่ตรงกับระดับความมั่นใจของท่านว่าจะปฏิบัติตามข้อความนั้นได้มากน้อยเพียงใด

1. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ให้คำแนะนำเพื่อให้ลูกได้เลือกทำในกิจกรรมที่ลูกถนัดหรือสนใจ

มั่นใจมากที่สุด

มั่นใจมาก

มั่นใจค่อนข้างมาก

มั่นใจค่อนข้างน้อย

มั่นใจน้อย

มั่นใจน้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ จัดสรรเวลาเพื่อพาลูกไปร่วมกิจกรรมที่ลูกชอบ

มั่นใจมากที่สุด

มั่นใจมาก

มั่นใจค่อนข้างมาก

มั่นใจค่อนข้างน้อย

มั่นใจน้อย

มั่นใจน้อยที่สุด

9. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** ให้การสนับสนุนหรือร่วมมือในกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

10. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** ให้การสนับสนุนลูกจนกว่าจะจบการศึกษา ตามระดับความสามารถของลูก

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

11. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** กล่าวชมเชยเมื่อลูกตั้งใจทำการบ้านจนเสร็จ

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

12. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** ให้รางวัลที่เหมาะสมเมื่อลูกทำคะแนนดี

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

13. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** ให้กำลังใจเมื่อลูกทำคะแนนไม่ดีหรือสอบตก

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

14. **ข้าพเจ้านับใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ** ให้ความสะดวกสบายต่อการเดินทางไป-กลับโรงเรียนของลูก

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

15. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้ลูกตามที่ต้องการ

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

16. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ช่วยสอนการบ้านลูกได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

17. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตรวจสอบการบ้านของลูกได้

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

18. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ตรวจสอบว่าลูกทำการบ้านครบตามที่ครูสั่ง

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

19. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ให้ความเชื่อมั่นต่อลูกในการช่วยเหลือเรื่องการบ้าน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

20. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ บริหารเวลาเพื่อให้มีเวลามาช่วยอธิบายหรือช่วยเหลือ
การบ้านของลูก

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

21. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ให้การดูแลเรื่องการแต่งกายไปโรงเรียนที่เหมาะสม

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

22. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ให้คำแนะนำเรื่องการพูดจาที่เหมาะสมกับครู

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

23. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ให้คำปรึกษาเรื่องการคบเพื่อน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

24. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ให้คำแนะนำในการประพฤติปฏิบัติตัวในโรงเรียนแก่ลูก

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

25. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ ชี้แนะหรือให้เหตุผลเมื่อมีการลงโทษลูก เมื่อลูกทำผิดกฎของโรงเรียน

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

26. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าสามารถ คอยดูแลไม่ให้ลูกไปโรงเรียนสาย

มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจค่อนข้างมาก มั่นใจค่อนข้างน้อย มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	วิลาวัณย์ ดาราฉาย
วันเดือนปีเกิด	16 ธันวาคม 2525
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	87/15 ซอยปริดิพนมยงค์ 7 ถนนสุขุมวิท 71 แขวงพระโขนง เขตวัฒนา กทม. 10110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสายน้ำผึ้ง
พ.ศ. 2546	ศศ.บ. (นิเทศศาสตร์ การประชาสัมพันธ์) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ. 2554	กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

